

Dayanışma Evi

www.ahdr.info www.home4cooperation.info

Başlık: Dayanışma Evi
ISBN: 978-9963-703-18-0

Yazarlar:
Marios Epaminondas
Mina Koumantari
Eleni Michail
Maria Pittaou
Deniz Urfalı

Editoryal Danışman:
Denis Shemilt

Çeviri:
Şerif Tuncel

Düzeltmenler:
Dr. Meltem Onurkan Samani
Alev Tuğberk

© TASARIM: GRA.DES www.gra-des.com

Tasarım Uygulaması: Tijen Özerdağ

Fotoğraflar: AHDR arşivi, Anne Cameron (önceki soyadı Henniker Heaton)-Sukey Koleksiyonu, Leaps of Faith, Avo Mangoian, Sten Boye Poulsen, Press Information Office, Christos Theodorides, Felix Yiaxis Collection, Sivge Soldal Bjorstad, Rana Zincir Celal, Alev Tuğberk izinleriyle.

Basım: K&L Lithofit Ltd, Lefkoşa, Kıbrıs

© Telif hakkı: UDP-ACT, 2011
Tüm hakları saklıdır.
Kıbrıs'ta hazırlanmıştır.
2. Baskı

Bilgi için:
Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR)
E-posta adresi: ahdr.mide@ahdr.info
Web-sitesi: http://www.ahdr.info

όμιλος ιστορικού διαλόγου και έρευνας **association for historical dialogue and research** tarihsel diyalog ve araştırma derneği

AHDR, misyonu kamuoyunda ve özellikle çocuklar, gençler, eğitimciler arasında ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi görüş, etnik ve sosyal köken, statü farkı gözetmeksizin, çeşitliliklere ve düşüncelerin paylaşılmasına saygı çerçevesinde, farklı yetenek düzeyindeki bireylere öğrenme olanakları sağlayarak tarihsel anlayışın gelişmesine katkıda bulunmak olan kültürlerarası bir sivil toplum örgütüdür. AHDR misyonunu gerçekleştirirken, Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi, UNESCO eğitim amaçları, Avrupa Konseyi'nin tarih eğitimine ilişkin tavsiyelerini Gözönünde bulundurur. Araştırma ve araştırma bulgularının yayınlanması; politika önerileri geliştirme; kütüphane ve arşivlerin zenginleştirilmesi; öğretmen eğitimi seminerleri düzenleme, tartışmalar, konferanslar düzenleme; eğitim materyalleri yayınlama; alan gezileri ve yürüyüşleri düzenleme; kitlelere ulaşım araçları geliştirme; bireyler ve kurumlar arasında yerel, Avrupa ve uluslararası düzeyde sinerji oluşturma AHDR'ın aktiviteleri arasında yer almaktadır.

UNDP USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE
ACTION FOR COOPERATION AND TRUST IN CYPRUS
www.undp-act.org

Türkçe'nin yanısıra İngilizce ve Yunanca dillerinde de hazırlanan bu yayın, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İşbirliği ve Güven için Hareket (UNDP-ACT) ve ABD Elçiliği'nin İki Toplumlu Destek Programı tarafından sağlanan fonlarla gerçekleşmiştir ve Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği'nin Çoklu Bakışaçıları ve Eğitimde Kültürlerarası Diyalog (MIDE) projesinin eğitim yayınlarından birisidir.

Bildirim: Bu yayında yer alan görüşler yazarlara ait olup, üye ülkeleriyle birlikte Birleşmiş Milletler, UNDP, USAID veya AHDR'ın görüşlerini temsil etmeyebilir.

Dayanışma Evi

www.ahdr.info www.home4cooperation.info

İçindekiler

1. Karşılama	sayfa 6
2. Bir bina inşa edildi...	sayfa 8
3. ...sonra terkedildi	sayfa 18
4. Bina bir "Dayanışma Evi"ne dönüştürüldü...	sayfa 24
5. ...dünyayı değiştirmeye yönelik bir vizyon ile	sayfa 31
Kaynakça	sayfa 42
EK I	sayfa 44
EK II	sayfa 45
EK III	sayfa 46
EK IV	sayfa 47

Teşekkür

Yazarlar, aşağıdaki kişilere minnetlerini sunar:

Bina ve çevresiyle ilgili verdikleri bilgilerden ötürü binanın eski sahibi Avo Mangoian'a ve ayrıca Sten Boye Poulsen, Ahmet Çavuşoğlu, Ntia Evagorou, Mete Hatay, Ruth Keshisian, Melahat Hanım, Pavlos Melissas ve Kyveli Tanou Chandjioannou'a.

Yorumları ve katkıları için Chara Makriyianni, Mete Oğuz, Kyriakos Pachoulides ve Rana Zincir Celal'e.

Araştırmaya koydukları katkıdan dolayı Tuncer Bağışkan, Daphne Lappa, Dima Abdul Samad ve Duygu Üstündağ'a.

Taslağı okuyup geribildirimde bulundukları için Yiannis Papadakis, Alev Tuğberk, Constantina Zanou, Mustafa Tunçbilek, Maria Milia Papagapiou ve Charis Shekeris'e.

Katkı ve destekleri için Norveç Dışişleri Bakanı Jonas Gahr Støre, Avrupa Konseyi Eğitim ve Diller Direktörü Ólöf Ólafsdottir ve UNDP ACT Kıdemli Program Yöneticisi Jaco Cilliers'e.

1. Karşılama

HOME FOR COOPERATION

ὁμιλος ιστορικού διαλόγου και έρευνας **association for historical dialogue and research** tarihsel diyalog ve araştırma derneği

Farklı etnik, dinsel, dilsel ve kültürel bağlamlardan gelen insanlar arasında diyalog ve dayanışmayı yerel, Avrupa ve uluslararası düzeylerde kucaklayıp teşvik eden, çok amaçlı ve özgün Dayanışma Evi'ne (H4C) hoşgeldiniz.

H4C yalnızca Dayanışma Evi değil, aynı zamanda dayanışmanın çocuğudur. Bu girişimin ardındaki itici güç, Kıbrıs'ta bulunan toplumlararası Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği'dir (AHDR). Yönetim kurulu Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum üyelerden oluşan bu dernek üretken dayanışma, karşılıklı saygı ile yaratıcı fikirlerin mevcut bölünmüşlükte nasıl yeşerebileceğinin muhteşem bir örneğidir. Bu derneğin vizyonu, enerjisi ve sürekli çabaları bireyler, kurumlar, işletmeler ve fon sağlayan kuruluşların tutarlı destekleriyle ortak bir vizyonda birleşti: Halen Ara Bölge veya Ölü Bölge diye adlandırılan bölgeyi bir dayanışma alanına dönüştürmüştür.

Dayanışma Evi (H4C), Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) ile Norveç Hibeleri aracılığıyla ana sponsorları Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn tarafından; İsveç, İsviçre, Hollanda ve ayrıca Kıbrıs ile yurt dışından bireyler, kurumlar ve otoritelerce desteklenmektedir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı - İşbirliği ve Güven için Hareket (UNDP-ACT) ise projeye Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Gelişim Ajansı fonlarından, Eğitimde Çoklu Bakış Açıları ve Kültürlerarası Diyalog (MIDE) girişimi aracılığıyla destek vermektedir.

Çatışmanın yaralarını taşıyan Ara Bölgede bulunan H4C, çevresine ait değilmiş gibi durmaktadır. H4C, çevresiyle şu şekilde çelişmektedir:

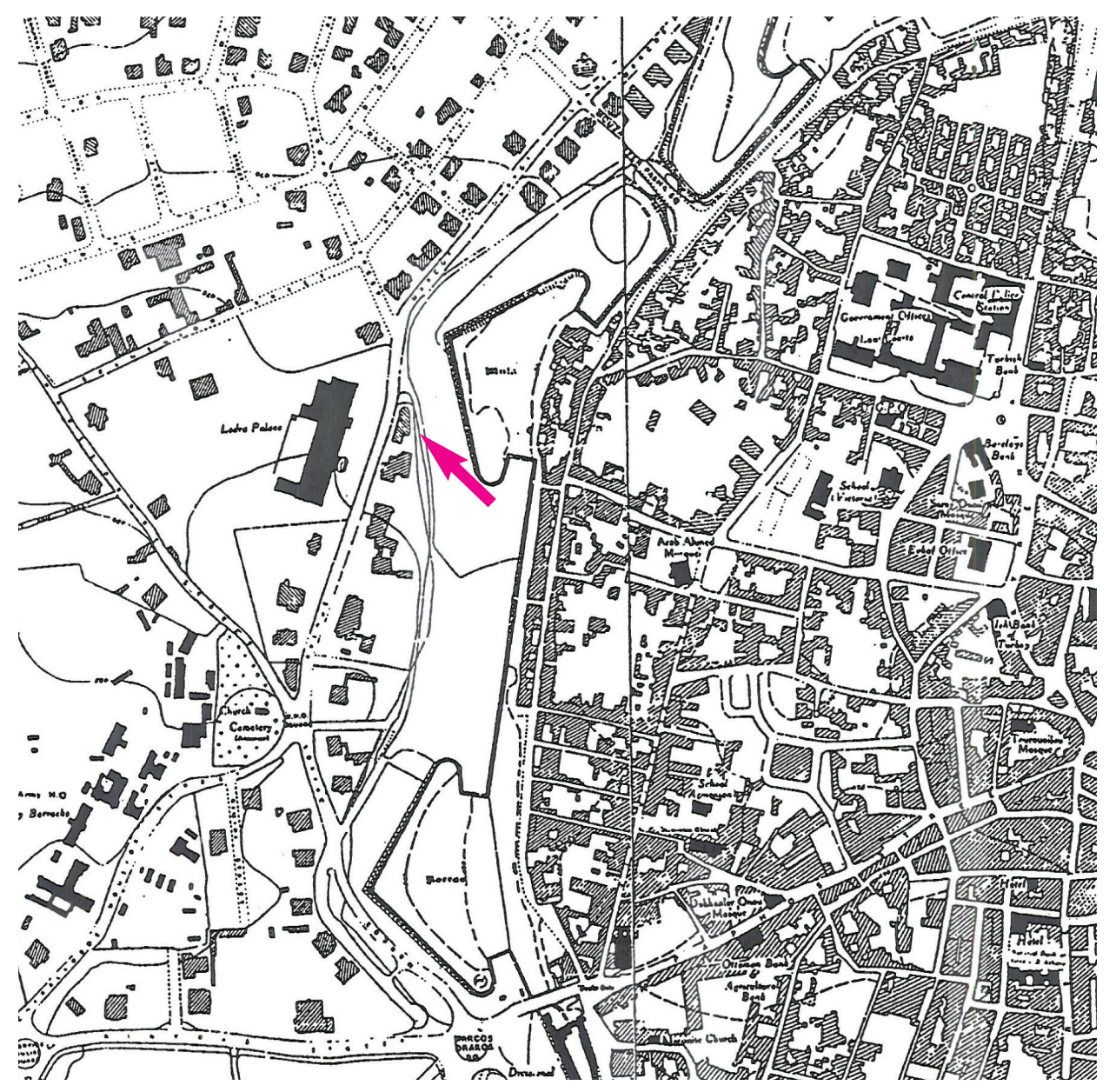
- H4C dayanışma ve birliği temsil ederken, diğer herşey çatışma ve bölünmenin olağanlaştırılmasını çağrıştırmaktadır.
- H4C gelecek vizyonunu kaybetmeden geçmişe bakarken, diğer herşey sadece geçmişe gönderme yapmaktadır.
- H4C birlikte çalışan Kıbrıslı halkların üyeleri ile uluslararası toplumun işbirliğiyle yaratılmışken, diğer herşey Kıbrıslı halkların sadece biri veya diğeri veya yabancı idare ve müdahalelerle ilişkilidir.

H4C ne derece eşsizdir? Bu sokaktaki, bu ülkedeki ve dünyadaki yeri nedir? Katkısı ne olabilir?

Sizi binanın 1950'li yıllarda inşa edilmesinden itibaren içinde ve etrafında yaşananların bzı yönlerini vurgulamak için geçmişe bir yolculuğa davet ediyoruz.

Sizi aynı zamanda bu binanın bir Dayanışma Evi'ne dönüştürülmesinin ardında yatan nedenleri ve bu fikri başlatıp destekleyen insanların vizyonunu sizinle paylaşmak için geleceğe bir yolculuğa davet ediyoruz.

Bu yolculuklardan hiçbiri henüz tamamlanmamıştır. Sizin katkılarınız beklenmekte ve gerekli görülmektedir.

Dayanışma Evi'nin bulunduğu bölgenin haritası.

2. Bir bina inşa edildi...

2a. Bina, 1950'li yılların başında zengin bir geçmişi ve ümit verici bir geleceği olan bir sokakta inşa edildi. Bu bölgeye bahşedilmiş zengin mirasa şahitlik eden izler, bu çevrenin ayrılmaz bir parçasıydı. Venedik surları, Cirit Hisarı (Javelin Fort), Arabahmet bölgesindeki anıtlar ve Ermeni mezarlığı binanın çok yakınındaydı. Toprağı biraz kazacak olsanız, eski çağların maddi kültürüne ait kalıntılar bulabilirdiniz. Bu mahalle, çok kültürlülüğün canlı bir örneğiydi. Kıbrıslı Türk, Rum, Ermeni ve Latinlerin evlerini ve işletmelerini barındırıyordu ve Kıbrıs'ın önde gelen oteline sahipti: "Ledra Palas". Ledra Palas Oteli, bu mahalledeki güzel köşklerle birlikte evlerini veya işyerlerini bu sokakta kurmayı seçmiş olan insanların iyimserliği ile hayallerine şahitlik eder. Şu anda H4C olan bina da, böylesi hayallerin bir ürünüydü. Mangoian kardeşler tarafından inşa edilen bina, bölgenin artan yerleşim ve ticari ihtiyaçlarına cevap vermeyi amaçlamaktaydı.

İngiliz sömürge döneminde Cirit Hisarı'nda oynanan oyunlar.
Kıbrıs'ta İngiliz idaresi dönemi boyunca Zahra (Mula) ve Kaytaz Ağa (Roccas) burçları arasındaki hendek; yetişkinler, gençler ve çocuklar için bir oyun sahası olarak kullanıldı. "Cirit" adı, Osmanlı döneminde başlayan ve hendeğin bu kısmında oynanan geleneksel atlı oyununun isminden gelmektedir. Bu oyunda iki atlı takım, tahta ciritlerle törensel bir çatışmaya girer. Bu oyun, burada, 20. yüzyılın ortalarına kadar oynandı.

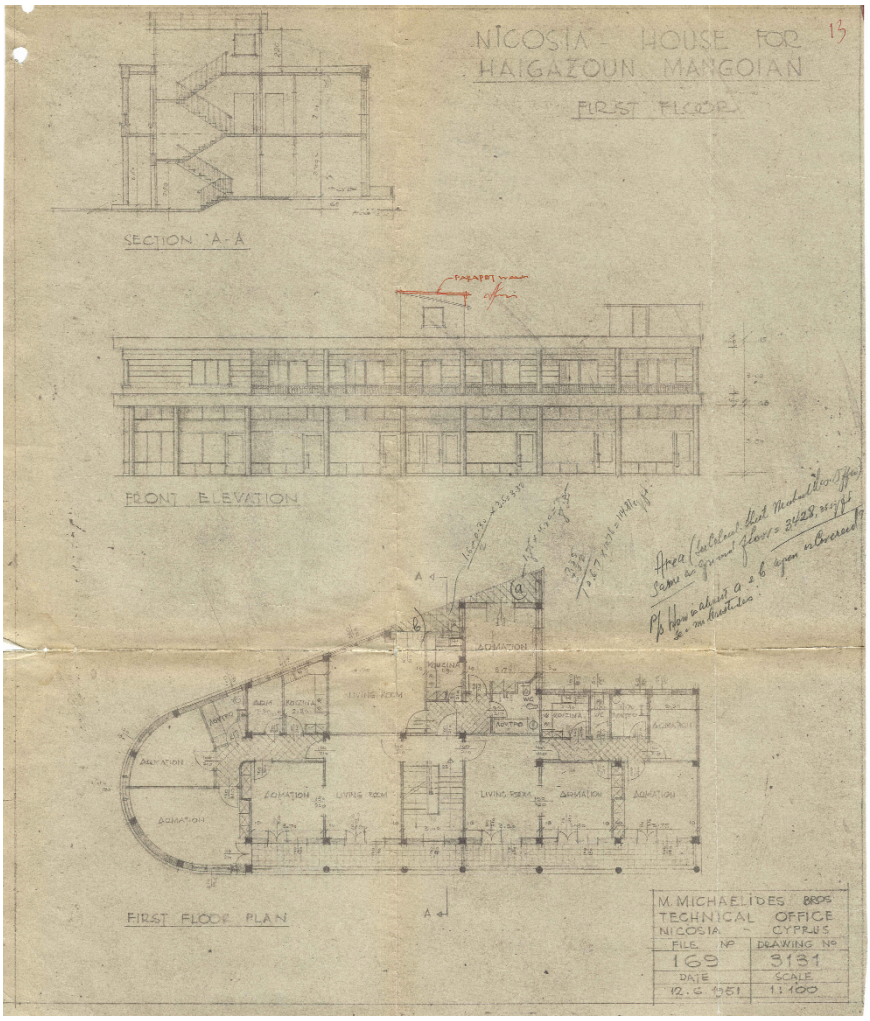
Telif hakkı: Anne Cameron'un (önceki soyadı Henniker Heaton) izniyle.

Boş arsa.
Geride Mangoian ailesine ait iki bitişik ev. Ön tarafta, daha sonra binanın inşa edileceği boş arsa.

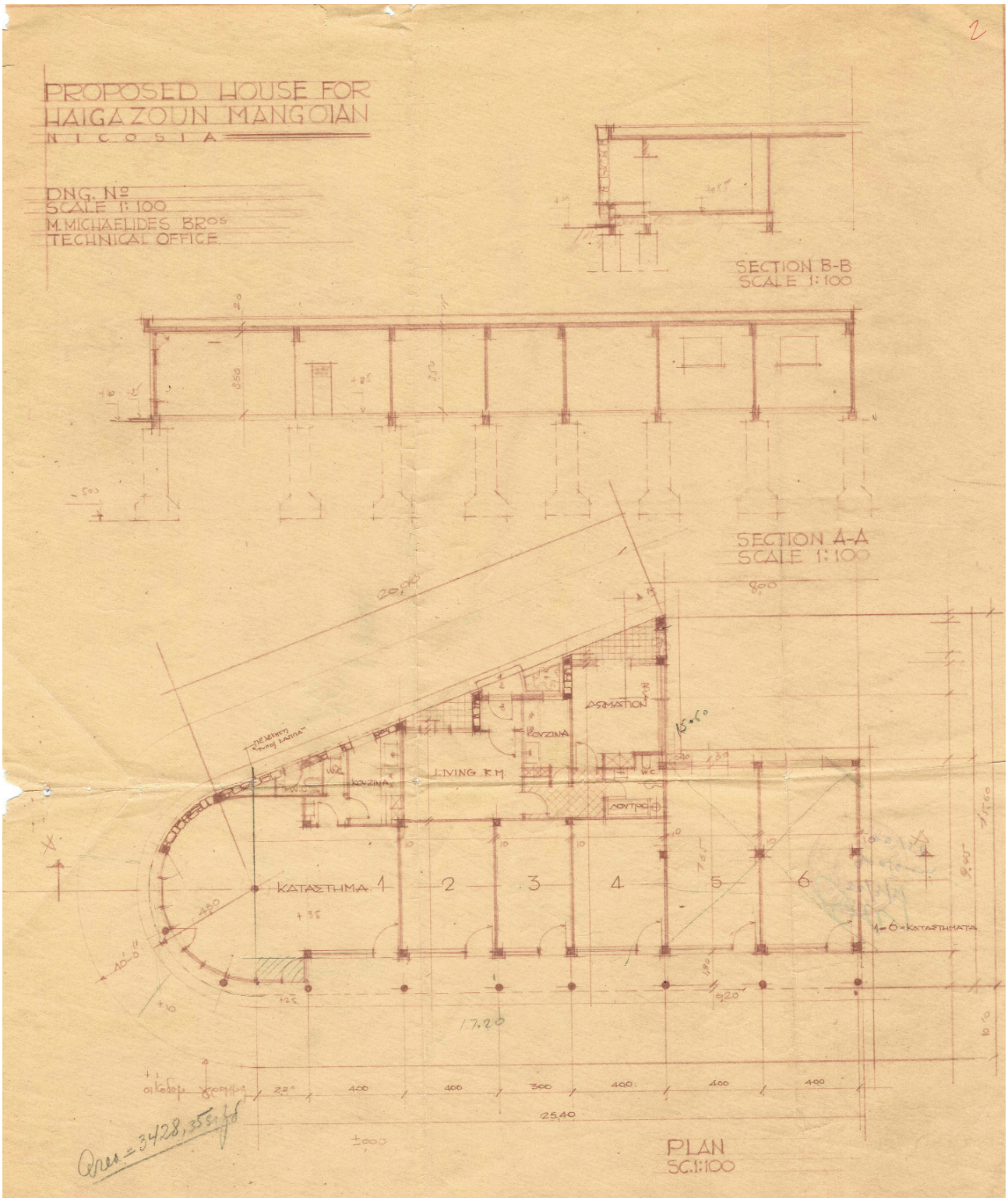
Telif hakkı: Avo Mangoian

Binanın eski sahibi Avo Mangoian anlatıyor[1]: "Aile evleri, babam ve amcam Haig ile Levon Mangoian tarafından yapıldı. Bugün H4C binasının bulunduğu yerin ortasında şeker kamışları ve büyük bir bahçeyle çevrili bir havuz vardı. Zemin katta bir sıra dükkan ile ilk katta 2 daireden oluşan yeni bina, 1952 yılı civarlarında inşa edildi. Bina, Kıbrıs'ın en önde gelen oteli olan Ledra Palas'ın karşısında çok önemli bir konumdaydı".

Binanın orijinal planları.
Michaelides Bros tarafından 1951 yılında hazırlanan planlar. 22.3.1951 tarihinde bir adet büyük dükkan, beş küçük dükkan ve küçük bir mutfak için inşaat izni verildi. 11.7.1951 tarihli ikinci bir belgeyle üç daire, iki garaj ve bahçede büyük bir çamaşırhane için onay verildi.[2]

1. Avo Mangoian'ın Marios Epaminondas ile Mina Koumantari'ye verdiği mülakat, 19/11/2010.
2. Dosya numarası 156/51, Haigazoun & Levon Mangoian, Lefkoşa Belediyesi Teknik Servisi

Binanın orijinal planları (1951).

Bina inşa edilirken: güneyden görünüm.

Telif hakkı: Avo Mangoian

Bina inşa edilirken: kuzeyden görünüm (1952).

Yeni Bina: Ledra Palas'tan görünümü.
Yeni inşa edilmiş binanın Ledra Palas girişinden görüntüsü. 50'li ve 60'lı yıllarda binada farklı işletmeler yer almıştır: Karydas taksi yazıhanesi, Mellissas Araba Kiralama Şirketi, Melahat Hanım'ın "Salon Rose" kuaför dükkanı, "Machalepis" isimli küçük bir süpermarket ve Bayan Mangoian'a ait bir hediyelik eşya dükkanı.

Telif hakkı: Avo Mangoian

Ledra Palas: kuzeydoğudan görünüm.

Ledra Palas, kapılarını halka 8 Ekim 1949 tarihinde açtı. Yaklaşık 240.000 Kıbrıs Lirasına ulaşan maliyetiyle, o zaman Kıbrıs'ın en lüks oteliydi[3]. Yapımı, Kıbrıs Hotel Ltd. adlı inşaat şirketi tarafından gerçekleştirilen otelin açılış çalışmaları 1947 yılında başlayıp iki yıl sürdü. Resmi açılış, 15 Ekim'de Lefkoşa Belediye Başkan Yardımcısı George Poulias[4], Kıbrıs Britanya Valisi Sir Andrew Wright ve 100 civarı davetlinin huzurunda yapıldı[5]. Ledra Palas, çeşitli sosyal ve siyasi etkinliklere ev sahipliği yaptı. Bunların arasında şık partiler, güzellik yarışmaları, yüksek düzeyde sosyal buluşmalar, uluslararası konferanslar, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluş toplantıları ve 'Kıbrıs sorunu' müzakere görüşmeleri yer aldı.

Telif hakkı: Basın ve Enformasyon Dairesi (PIO), Kıbrıs.

3. Eleutheria, 9 Ekim 1949.

4. G. Poulias, G. Skyrianidis, D. Zermpinis Ledra Palas'ın inşaatında kilit rol oynayan üç kişiydi.

5. Cyprus Mail, 16 Ekim Pazar, 1949.

2b. Binanın inşa edildiği sokağın o dönemdeki adı farklıydı: VII. Edward Caddesi. Bu isim, sokağa, İngiliz sömürge döneminde verilmişti. Sokağın arka tarafındaki Cirit Hisarı, yalnızca popüler bir oyun sahası değil, aynı zamanda koloni idaresinin gücünü simgeleyen bir gösteri alanıydı. O dönemde dünya, II. Dünya Savaşı'nın yaralarını sarmaktaydı ve Avrupa, "Demir Perde"yle ikiye bölünmüştü. Başka yerlerde olduğu gibi Kıbrıs'ta da sömürgeciliğe meydan okunuyordu. Fakat, Kıbrıs'ın iki ana etnik toplumundaki baskın sesler, Adanın siyasi geleceğiyle ilgili olarak birbiriyle çatışan vizyonlar ortaya koymaktaydılar. Kıbrıslı Rumlar, Kıbrıs'ın Yunanistan ile birleştirilmesini (Enosis) savunurken, Kıbrıslı Türkler, buna, Adanın Yunanistan ve Türkiye arasında bölünmesi (Taksim) talebiyle karşılık veriyordu. 1960 yılında Kıbrıs bağımsızlığını elde edince, bu birbiriyle uyuşmayan hedeflerin hiçbiri de gerçekleşmedi. Buna rağmen, bu hedeflerin izleri, hala daha, binanın iki tarafındaki bölge topoğrafyasına yansımış durumdadır. Cirit Hisarı, 1958 yılında, Kıbrıslı Türk lider Dr. Fazıl Küçük'ün[6] önerisiyle Taksim Alanı (Stadyumu) olarak isimlendirilmişti. 1962[7] yılında, VII. Edward Caddesi'nin adı da, 1957'de İngiliz kuvvetleriyle girdiği bir çatışmada ölen ünlü Kıbrıslı Rum Enosisçinin anısına Markos Drakos Caddesi olarak değiştirilmişti.

Kralın doğum gününü kutlama geçit töreni.
İngilizler her yılın Haziran ayında, Kıbrıs'ın her tarafında geleneksel Kral veya Kraliçe'nin doğum günü onuruna geçit törenleri düzenlemekteydiler. En önemli geçit töreni, Zahra (Mula) burcunun altında yapılırdı. Hendeğin iki tarafında da resmi davetliler için tribünler bulunurdu. Diğer izleyiciler, geçit törenini izlemek için burcun surlarında ayakta durmak zorundaydı. Kıbrıs'taki Britanya askeri birlikleri 'A Life on the Ocean Waves (Okyanus dalgalarının üzerinde bir hayat)' parçasının eşliğinde görkemli bir güç göstergesi olarak yürürlerdi[8]. Bir hava gösterisi, resmi geçit ve bandodan oluşan bu etkileyici törende tüm ordu hizmetleri ve polis yer alırdı. Koloni valisi, geçit törenine her zaman Kraliçe'nin temsilcisi olarak katılıp, aktif rol oynardı. Önce askeri birlikleri denetler ve sonra da birlikler geçtikçe onlara Kraliyet Selamı verirdi. Bundan sonra, birlikler selam durur ve bando Britanya Milli Marşı'nı çalardı[9].

Telif hakkı: Basın ve Enformasyon Dairesi (PIO), Kıbrıs

6. Gazioğlu, A. (1998).
7. Keshisian, K. (1990).
8. Cyprus Mail, 11 Haziran, 1954.
9. Times of Cyprus, cilt. 4, no. 457, 14 Haziran 1959.

Kıbrıslı Türk gençler Gençlik Bayramı'nı kutlarken (1958).
1955 yılında, Kıbrıs Türk takımı Çetinkaya'nın Kıbrıslı Rumlara ait GSP stadyumundan "(dışlanması)"[10] ve bunun ardından Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum liglerinin ayrılmasıyla Cirit Hisarı, Kıbrıs Türk Spor Kurumu tarafından stadyum olarak kullanılmak üzere kiralandı[11]. Bu olaylardan sonra, alanın bu bölümü "Çetinkaya Stadyumu" olarak adlandırılmaya başlandı. Bu Stadyum, futbol oyunları dışında Kıbrıs Türk toplumunun açık hava etkinlikleri için de kullanıldı.

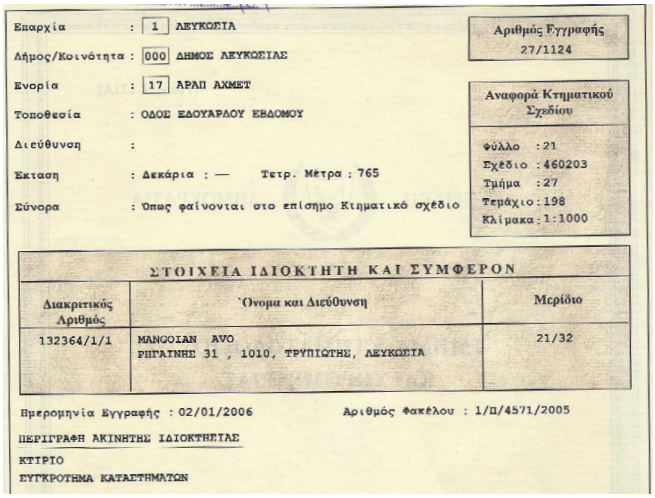
Telif hakkı: Basın ve Enformasyon Dairesi (PIO), Kıbrıs.

10. Halkın Sesi, 6 Nisan 1955.
11. Cavit, An, A. (2008).

Ledra Palas'ta öğle yemeği (1960).
Kıbrıs'ın bağımsızlığını kutlamak için 15 Ağustos 1960'ta Ledra Palas'da bir parti verildi. Resimde Başpiskopos Makarios, Dr. Fazıl Küçük, Rauf Denktaş ve Glafkos Klerides dahil olmak üzere Kıbrıs politika sahnesinin önemli şahsiyetleri görülüyor.

Telif hakkı: Basın ve Enformasyon Dairesi (PIO), Kıbrıs

Επαρχία : 1 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Δήμος/Κοινότητα : 000 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Ενορία : 17 ΑΡΑΠ ΑΧΜΕΤ
Τοποθεσία : ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ
Διεύθυνση :
Έκταση : Δεκάρια : — Τετρ. Μέτρα : 765
Σύνορα : Όπως φαίνονται στο επίσημο Κτηματικό σχέδιο

Αριθμός Εγγραφής 27/1124

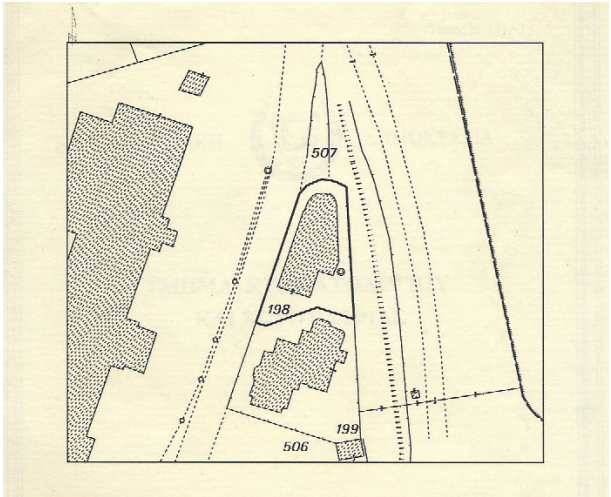
Αναφορά Κτηματικού Σχεδίου
Φύλλο :21
Σχέδιο :460203
Τμήμα :27
Τεμάχιο:198
Κλίμακα:1:1000

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

Διακριτικός Αριθμός	Όνομα και Διεύθυνση	Μερίδιο
132364/1/1	MANGOIAN AVO ΡΗΓΑΙΝΗΣ 31 , 1010, ΤΡΥΠΙΩΤΗΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	21/32

Ημερομηνία Εγγραφής : 02/01/2006 Αριθμός Φακέλου : 1/Π/4571/2005

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ΚΤΙΡΙΟ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Sol üst: Binanın, ilk yapıldığı zamanda yerini ve işlevini gösteren koçanının bir kopyası.
Yer: Lefkoşa, Arabahmet Bölgesi, VII. Edward Sokağı. Taşınmaz malın tarifi: Bina, Dükkan Merkezi.
Alt sıra: Günümüzde (2011) sokakta bulunan tabelalar.
Sokak nereye gidiyor? Güneyde, sokağın adının değişmesinden sonra 28 Ekim 1962 tarihinde Başpiskopos Makarios tarafından açılan, Markos Drakos'un anısına dikilmiş anıta gidiyor. Kuzeyde ise, 28 Ocak 1963 tarihinde Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük tarafından açılan "Şehitler Anıtı"na gidiyor.

Telif hakkı: AHDR Arşivi

12. Sadrazam, H. (1990).

3. ...sonra terkedildi

3a. Dış müdahaleler ile yerel seviyedeki siyasal tercihlerin yanısıra milliyetçiliklerin yükselmesi ve çatışması; bu sokak, binaları ve insanları üzerinde travmatik izler bırakan hadiselere yol açtı. Bu olaylar, onlardan etkilenen insanlar tarafından farklı şekillerde algılanarak yaşanmış olup, halen de farklı hatırlanmaktadır. 1964'te binanın çok yakınında Lefkoşa'yı Türk ve Rum bölgeleri olarak ayıran barikatlar kuruldu. Barikatlarla birlikte bölgeye yeni bir unsur geldi: BM Barış Gücü (bkz. EK I ve II). Bina içinde, zemin kattaki dükkanların çoğu faaliyetlerine devam ederken, birinci kat, BM barış gücü tarafından kiralandı. Yalnızca birkaç metre ötedeki sınır boyunca silahlı askerler konuşlanmıştı. Sokağın kuzey ve güneyine karşılıklı geçişler, özellikle de 1963-1968 döneminde, kısıtlandı.

1974 yazı hadiseleri, binanın kaderini dramatik bir şekilde belirledi. Bina, çapraz ateşe maruz kaldıktan sonra, iki geçiş noktası arasındaki sahipsiz alanda, sonradan Ara Bölge diye bilinen yerin ortasında yarı terkedilmiş bir harabe olarak bırakıldı. Binanın sahibi ile kiracıları, binayı boşaltmak zorunda kaldılar.

Bir zamanlar çok kültürlü ve kozmopolit olan bir sokak, kabaca bölünmüş bir sokağa dönüşmüştü.

Binanın önündeki barikat (1964).

Telif hakkı: Sten Boye Poulsen'in izni ile

Binanın Ledra Palas çatısından çekilmiş bir fotoğrafı (1964).

Telif hakkı: Sten Boye Poulsen'in izni ile

Ledra Palas Oteli'nin arka bahçesindeki yüzme havuzu (1967).
İnsanlar havuzda eğlenirken, arka planda Otel'in genişletilmesi için yapılan inşaat çalışmaları görülüyor. Otelin bazı odaları BM barış gücü tarafından kullanılıyordu.

Telif hakkı: Basın ve Enformasyon Dairesi (PIO), Kıbrıs

Ahmet Çavuşoğlu, hatırladıklarını anlatıyor[13]:

"Girne'de yaşıyordum ve 1961'de Lefkoşa'daki İngiliz Okulu'na gitmeye başlamıştım. Ledra Palas'ın önündeki sokak, Girne ve Lefkoşa arasındaki ana yol olduğu için hemen hergün Mangoian binasının önünden geçerdim. Dükkanlardan birinin, Melahat Hanım'a ait "Salon Rose" adında bir kuaför salonu olduğunu hatırlıyorum. Lefkoşa'nın hanımları arasında çok meşhur olup, Kıbrıslı Türk, Rum ve Ermeniler yanında uluslararası toplumdan hanımlar da bu salona oldukça sık giderdi. Sokağın güney kısmında Kıbrıslı Türk devlet memurlarının gittiği Memurin Kulübü'nü ve benim okula ilk başladığım yılda (1961-1962) Markos Drakos heykelinin yapılışını hatırlıyorum.

Aralık 1963'te hadiseler çıktı ve ben o yılı bitiremedim. Kıbrıslı Türk öğretmenler ile öğrenciler toplanarak, Türk Köşklüçiftlik İngiliz Okulu adında başka bir okul başlattık. Bildiğim kadarıyla Melahat Hanım da dükkanı bırakıp, kuaför salonunu Lefkoşa'nın bir başka yerine taşıdı. Bundan sonra benim dünyam oldukça küçülmüştü. Şehrin Rum tarafına geçemiyordum ve özellikle 1963-1968 yılları arasında Kıbrıslı Rumlar ile hiçbir irtibatım olmadı".

13. Ahmet Çavuşoğlu'nun Alev Tuğberk'e verdiği mülakat, 21/03/11.

Avo Mangoian hatırladıklarını anlatıyor[14]:

"Bu bölgeye BM'in gelmesinden bir süre sonra, evin birinci katı BM Danimarka Birliği'ne kiralandı. Kız kardeşim Rita Mangoian ile eşi Eric Andersen, zemin katta yeni bir işletme başlattılar. BM askerleri için tişört imal ediyorlardı. Ben, 1972 yılına kadar şehrin bir başka kısmında yaşıyordum. Daha sonra binadaki dairelerden birine taşındım.

Temmuz 1974'teki darbeden sonraki günlerde yolun alışılmadık bir şekilde kalabalıklaştığını hatırlıyorum; birçok delegasyon toplantılar için Ledra Palas'a geliyordu.

19 Temmuz 1974 tarihinin akşamında Melissa Araba Kiralama İşletmesi'nin bir Kıbrıslı Türk çalışanı bana durumların iyi görünmediğini ve benim o gece orada kalmamamın daha iyi olacağını söyleyip uyarıda bulundu. Sözüne uydum ve Lakatamia'da bir arkadaşımın evinde kaldım. Ertesi sabah Türk askerlerinin paraşütlerinin indiğini gördük. İlk ateşkeste eve geri döndüğümde evimin tahrip olduğunu gördüm. Eşyalarımın çoğunu toplamayı başardım ve oradan ayrıldım".

TIMES Magazine, 2 Eylül 1974, "Europe(Avrupa)" kısmından alıntı: Dergi 2007 yılında inşaat işlerinin başlamasına yakın bir zamanda harabe halindeki evde bulundu.

"Silahların sustuğu ve Türk birliklerinin Adanın üçte birinden fazlasının kontrolünü ele geçirdiği bu durumda, bir zamanlar hakim durumda olan Rum toplumu, geçtiğimiz hafta, dört haftalık savaşın yarattığı zararı değerlendirme fırsatı buldu. Resim bundan daha karanlık olamazdı ..."

"Rum nüfusunun yaklaşık üçte biri - yüz seksen bin civarı insan - ilerlemekte olan Türklerin korkusuyla evlerini terk edip, Lefke - Lefkoşa - Mağusa çizgisinin güneyinde kalan Rum kontrolündeki bölgede bulunan geçici mülteci kamplarında toplandılar. Yerli Türk nüfusun yaklaşık altıda birini oluşturan yirmi bin Kıbrıslı Türk de benzer bir şekilde kuzeyde Türk ordusunun yanında güvenlik aradılar. Hem Rum hem de Türk mültecilerin çoğu, evlerini sırtlarındaki giysilerden başka birşey alamadan terk ettiler ..."

14. Avo Mangoian'ın Marios Epaminondas ile Mina Koumantari'ye verdiği mülakat, 19/11/10.

3b. Bu sokağın sembolü haline gelen yapılar, 1974'ü takip eden yıllarda çatışmanın sonuçlarıyla gölgelendi: tahrip olup terkedilmiş binalar, barikatlı yollar ile geçitler ve sürekli tetikte olan Barış Gücü. Ara Bölge, ordular arasındaki çatışmanın, tarihin farklı temsillerinin, çözümlenmemiş iddiaların ve uyuşmayan çıkarların neredeyse kalıcı bir sembolü haline geldi. Diğer yandan, sıradan bazı insanlar burada yaşamaya ve çalışmaya devam ettiler. Bu bölgenin yerli halka tamamen kapalı olduğu zamanda bile, baskılı tişört yapan dükkan hala çalışıyordu. Neredeyse tüm müşterileri, BM askerleriydi. "Ledra Palas geçiti" insanların bir taraftan öbür tarafa geçebileceği yoldu. Otel ise politikacıların "Kıbrıs meselesini" tartışmak için toplantılar yaptıkları mekandı. Burası Ara Bölge'nin her iki tarafından vatandaş grupları ve sivil toplum örgütlerinin toplanıp ortak projeler geliştirebilecekleri en uygun yerlerden bir tanesiydi. Bu gruplar için Ara Bölge yalnızca bölücü bir çizgi değil, aynı zamanda bir irtibat noktasıydı. Bazı 21. yüzyıl gelişmeleri, bu sokaktaki toplumsal ve toplumlararası yaşama yeni bir dinamizm getirdi. 2003 yılında halka birkaç geçiş kapısı açıldı; Ledra Palas geçiti, ilk açılan oldu.

Enkaz halindeki ev (2007).

Nisan 2003'te sokağı geçmek için sıraya giren insanlar.

Telif hakkı: Christos Theodorides

Leaps of Faith projesi.
Leaps of Faith: Kıbrıs'ta Yeşil Hat ile Lefkoşa şehri için geliştirilen bir Uluslararası Sanat Projesi olup, Mayıs 2005'te gerçekleştirilmiştir. Mangoian binasında yürütülen ilk projeydi. Bu proje, Kıbrıs ve diğer ülkelerden 18 sanatçının katıldığı, organize bir sanat sergisi ile ana sergiye paralel olarak 30 bağımsız projeden oluşmaktaydı. Birleşik Krallık'tan bir sanat ekibi olan Artlab, 1974'te dükkanda bırakılan malzemeleri kullanarak, yaşamın olmadığı bu alanı tekrar canlandırıp, küçük bir müze ve 'Photo Reale' adını verdikleri bir fotoğraf stüdyosu haline getirdiler.

Telif hakkı: Leaps of Faith projesinin izni ile

"Ara Bölge ile Lefkoşa'da bir sergi fikri ortaya konulduğunda, yıl, 2003'tü. O dönemde ara bölgeye yalnızca toplantılar için girebiliyorduk ve her ne kadar çok hüzünlü bir alan olsa da, aynı zamanda, inanılmaz derecede heyecan verici ve provokatifti. Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs ve BM'den bu projede yer alan birçok arkadaşımız Kıbrıs'ta yeni ve radikal yaklaşımların gerektiğini görebiliyorlardı. Buralardaki insanların desteği ve bağlılığı olmadan kesinlikle geldiğimiz bu noktaya kadar varamazdık. Sergiyi 2005 yılına kadar hazırlamak iki tam yıl alırken, bu deneyim, sergiye hazırlanma sürecinin, sonda gerçekleşen serginin kendisi kadar anlamlı olduğunu gösterdi. Bu çabanın başarısına katkı koyan en önemli şey, insan unsuruydu. Bir kişinin desteği, bir diğerinin anlayışı, oradan ve buradan uzanan yardım elleri, tüm bunlar sonuçta birçok kişinin cömertliği, yaratıcılığı ve açık olmasıyla neler elde edilebileceğini simgeleyen daha büyük bir olguyu oluşturuyor."
Rana Zincir Celal, Proje Girişimcisi

4. Bina bir "Dayanışma Evi"ne dönüştürüldü...

4a. Geçiş noktalarının açılması, daha az dikkat çekici ama önemli bir etkinlikle neredeyse aynı zamana denk geldi: Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği'nin (AHDR) kurulması. Benzeri çalışmalar yapan başka gruplar ile dernekler gibi toplumlararası Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği de çoğu etkinliğini Ledra Palas Oteli dahilinde gerçekleştirmekteydi. AHDR'ın misyonu, tarih ve tarih öğretiminde üretken diyalog ile araştırmayı savunmak ve bu şekilde Kıbrıs'ta eleştirel düşünce, demokratik vatandaşlık, istikrar ve barışı geliştirmektir. Bu misyonun yerine getirilmesi, AHDR yönetim kurulu üyeleri ile çalışanlarından, onların iki toplum arasında geliştirmeye çalıştıkları şeyi gerektirir: güven ve saygı, dayanışma ve dostluk. Bu ön şart yerine getirilmiştir. Dernek kadrosu ile Yönetim kurulunda bulunan Kıbrıslı Türkler ile Kıbrıslı Rumlar arasındaki ilişkiler üretken işbirliği, yaratıcı düşünce ve karşılıklı saygının, yakınlaşmanın mümkün görünmediği bir sınır boyunda nasıl yeşerebileceğinin örneğini oluşturmaktadır. AHDR, Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk Öğretmen Sendikaları gibi kilit ortakları ve Adanın bütününden birçok başka sivil toplum örgütüyle işbirliği içerisinde toplumlararası eğitim toplantıları, seminerler, çalıştaylar, projeler ve benzeri etkinlikler gerçekleştirmektedir. AHDR'ın uluslararası ortaklarından bazılarını Avrupa Konseyi, EUROCLIO , Güneydoğu Avrupa Demokrasi ve Uzlaşım Merkezi (CDRSEE), Oxford Üniversitesi Gruplararası Çatışma Merkezi, Elders Vakfı ve Uluslararası Geçiş Dönemi Adaleti Merkezi (ICTJ) oluşturmaktadır.

Bölgenin "insanları biraraya getirmek" yönünde sembolik ve coğrafi potansiyelinin farkında olan AHDR'lılar iddialı bir hedef belirlediler: bu bölgede bir eğitim merkezi ve "Dayanışma Evi" yaratarak 'Ara Bölge / Ölü Bölge'yi bir bölünme sembolünden, bir işbirliği sembolüne dönüştürmeye öncülük etmek".

Derneğin bazı üyeleri (AHDR) ile dostları (2006).

"Ara bölgede bir dayanışma evi kurma fikri, hem pratik hem de sembolik nedenlerle oluştu. Pratik olarak, Kıbrıs'ta mevcut sınırın her iki tarafından da üyeleri ve dostlarıyla toplumlararası bir örgüt olan AHDR, ulaşılabilir bir toplanma ve çalışma alanına sahip olmak istedi; öyle bir yer ki AHDR ve dost kurumların üyeleri, öğretmenler ile öğrenciler, gençler ile yaşlılar, aktivistler ile araştırmacılar toplanabilsin, tartışabilsin ve çalışabilsin; karşılıklı saygıya dayalı fikirlerin gelişebileceği toplumlararası bir alan. Ara bölgeden daha uygun neresi olabilirdi? Bir süre sonra, Dayanışma Evi - Eğitim ve Araştırma Merkezi daha büyük bir vizyonun bir parçası haline geldi: Ara Bölge'yi (pek çoğu tarafından 'çatışma tehlikesini azaltmak amacıyla iki rakip güç tarafından yaratılan bölge' diye tanımlanan) toplumlararası sivil toplumun sembolik 'üçüncü bölge' olarak faaliyet gösterebileceği ve yeni bakışaçıları ile alternatif sesler sunabileceği bir dayanışma alanına dönüştürmek."

Chara Makriyianni, AHDR Yönetim Kurulu Üyesi (2003-2005), AHDR Yönetim Kurulu Başkanı (2005-2011)

"Kıbrıslı Türkler ile Kıbrıslı Rumlar, aynı toprağın üstünde ve aynı gökyüzünün altında yaşıyorlar. Benzer bir kültür ile gündelik yaşamı paylaşıyoruz. Ortak yiyeceklerimiz ve içeceklerimiz, ümitlerimiz ve hayallerimiz, tutumlarımız ve alışkanlıklarımız var. Buna rağmen yıllardır ayrı yaşıyoruz.

İnanıyorum ki bizi ayrı tutan engelleri aşmak istiyorsak, Kıbrıs'ta güven inşa etmek ve barışı sağlamak zorundayız. Gerçek barış ise eğitim ile kazanılacaktır. Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği, tarihin öğretilmesi ile öğrenilmesini geliştirmeye destek olarak, hayalini kurduğum barışa katkı koyabilir. Öğretmen eğitimi seminerleri ve AHDR yayınları aracılığıyla sınırın her yanından birçok eğitimci farklı anlatımlar, farklı kaynaklar ve farklı bakış açılarıyla tanışma fırsatı buldular. Ayrıca öğrencilerine tarihle ilgili sorular sorma, eleştirel düşünme, empati kurabilme ve kendi kararlarını verip, kendi çıkarımlarını yapma konusunda nasıl yardımcı olabileceklerini öğrendiler.

AHDR'ın daha sürdürülebilir bir gelecek için sağlam bir temele ihtiyacı vardı. Ara bölgede "Dayanışma Evi"ni yaratma vizyonu böyle oluştu."
Mete Oğuz, AHDR Yönetim Kurulu Sekreteri (2005-2009)

Derneğin aktivitelerinden fotoğraflar.

ORGANISED BY AHDR
SPONSORED BY UNDP-ACT & USAID

4b. "Mangoian'ın Evi" veya "Tişört Dükkanlı Bina", AHDR çalışanları için derneğin etkinliklerine ev sahipliği yapmaya ve hatta bir eğitim merkezi ve dayanışma evi gibi daha büyük birşey olmaya uygun bir yer gibi görünüyordu. Fakat, 2006 yılında işbirliğinin en hararetli destekçileri bile imkansız gibi görünen bu iş karşısında ürktüler. Birçok zorluğu aşan AHDR üyeleri Avo Mangoian'ı ve onun da yardımıyla diğer ortak mal sahiplerini evi satmaya ikna ettiler. Aynı zamanda, yeterli fon elde etmeyi başarıp, büyük projelerini gerçekleştirmeye giriştiler: Ara Bölge'de enkaz durumundaki bir evi bir "Dayanışma Evi"ne (H4C) dönüştürmek.

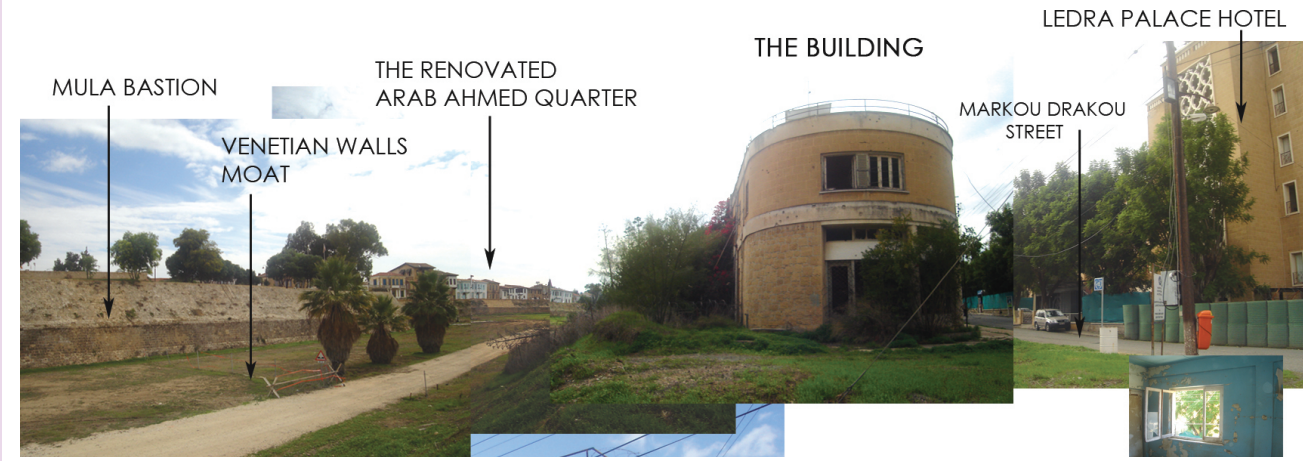
Ara Bölge'de bulunan H4C, bu bölgenin genel olarak bir bölünmüşlük sembolü olarak algılanmasını kırmayı ve onu bir dayanışma sembolüne dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bina, toplumlararası işbirliği ve diyalog için bir mekan işlevi görmekte, konferans ve sergi alanları, bir kütüphane ile arşiv, ofisler ve bir kafe barındırmaktadır.

H4C, daha özelde şu amaçlara hizmet etmeyi hedeflemektedir:

- Sivil toplumu güçlendirmeye ve kültürlerarası diyaloğu geliştirmeye yönelik yaratıcı projeler tasarlayıp, uygulamaları için sivil toplum örgütleri ile bireylere fırsatlar sunmak.
- Genç insanların, eğitimcilerin, tarihçilerin, araştırmacıların, aktivistlerin ve diğer değişim unsurlarının, eğitim-öğretim ve araştırma programları yoluyla bilgiye ulaşmalarını ve eleştirel düşünceyi geliştirmelerini sağlamak.
- Kıbrıslıları, mevcut sınırın ötesinde karşılıklı işbirliğinin yararlarını sergilemeye teşvik etmek.
- Tarihin karmaşıklığı ile çeşitliliği konusunda farkındalık geliştirmek ve kültürel mirasın korunmasına katkıda bulunmak.

Binanın Kale Hendeği tarafından görüntüsü (2007).

"Binayı bize kiralamak veya satmak fikrine açık olan Avo Mangoian ile tanıştık. Binayı satın alıp restore etmenin maliyeti çok yüksekti. Şanslıydık ki Aralık 2007'de Avrupa Ekonomik Bölgesi Hibeleri'ne başvuruların başlatıldığını öğrendik. Denemeye karar verdik. Başvuru formlarını doldurmak hiç de kolay bir iş değildi. Bir mimar ve inşaat mühendisinden teknik yardım ve bir avukat ile muhasebeciden destek almaya ihtiyacımız vardı. Fakat bunun maliyetini karşılayabilecek durumda değildik. Sonunda "iyi bir amaç" için yardımcı olmaya gönüllü bazı arkadaşlarımızı "topladık". Son başvuru zamanından önceki son güne yetiştirebildiğimiz başvuruyu üç haftalık yoğun bir çalışma ile hazırladık. Projemizin çekiciliğine güveniyorduk; fakat bir şansımız olup olmadığından emin değildik.

Projemizin seçildiği haberi çok heyecan vericiydi. Bize devam etmek için güç verdi. Hibeyi kazanmak, amacımızı gerçekleştirmek için kararlı bir adım oluşturdu. Bu aynı zamanda, projenin uygulanmasını yönetmede uzun, zorlayıcı, bazen de çok yorucu bir sürecin başlangıcıydı. Bu çalışmanın daha yakından incelenmesi, hibenin tüm masraflarımızı karşılamaya yetmeyeceğini ortaya koydu. Ek fonlar aramaya başladık. Aynı zamanda pek çok teknik ve bürokratik konuyla uğraşmamız gerekiyordu. Birçok evrak işi, dairelere tekrarlanan ziyaretler ve BM Sivil İşler memurlarıyla birçok toplantı, bunlardan yalnızca bazılarıydı. Bina yeni şeklini alana dek sabır, iş paylaşımı ve binlerce saatlik gönüllü çalışma gerekiyordu."

Kyriakos Pachoulides, AHDR Yönetim Kurulu Üyesi-Mali İşler Sorumlusu (2003-2011), AHDR Yönetim Kurulu Başkanı (2011-2013)

Restorasyon süreci.

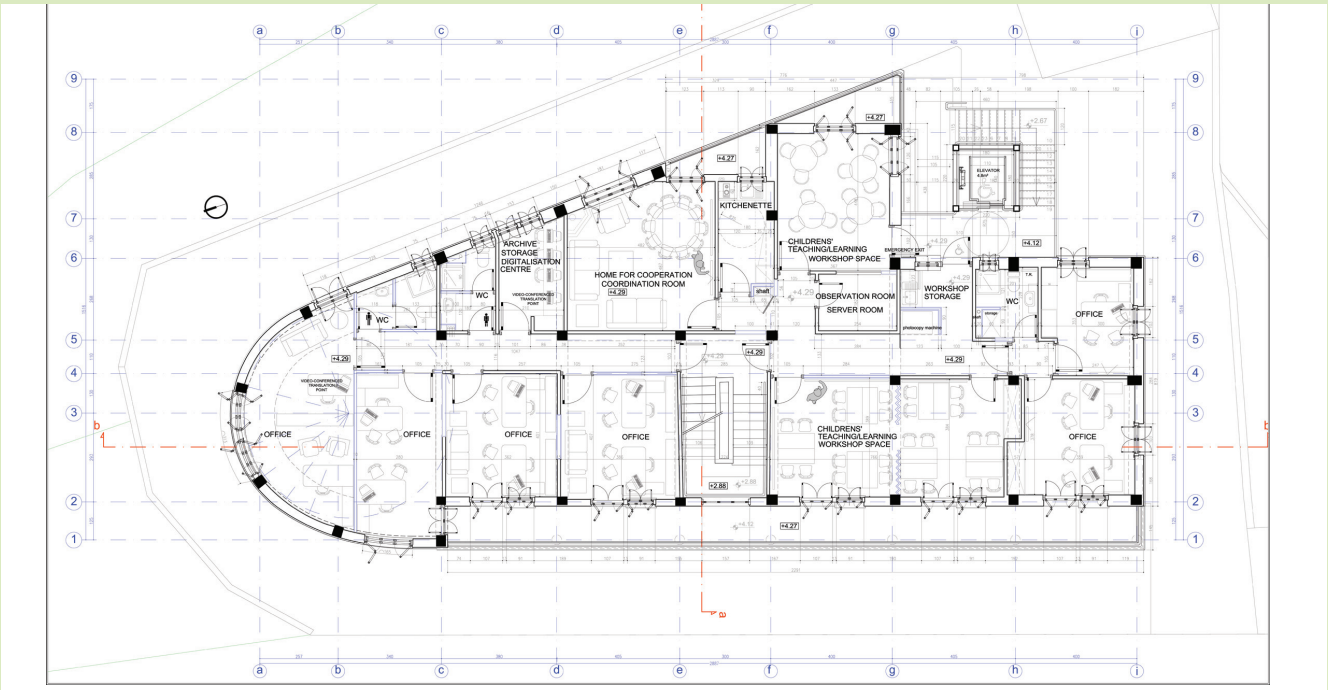
5a. H4C'nin kurulması, Kıbrıs insanı ve aynı zamanda uluslararası toplum için yeni bir potansiyeli ortaya koymaktadır. Binanın restorasyonu, Kıbrıs ve ötesinde toplumlararası işbirliği ile diyaloğun hem sembolü hem de somut bir örneğidir. H4C'nin yaratılmasında rol alan kilit paydaşlar, Ev'in açılışıyla yeni bir dönemin başlaması beklentisindedirler. Aynı zamanda, Kıbrıs'tan ve dışından birçok birey ve kurum H4C'e olan inançlarını ve destek verme isteklerini ifade etmektedirler.

Mimari planlar.

"Dayanışma Evi, işbirliği süreci ile sonucunu simgelemekte olup, kendi içinde, teori tarafından desteklenen uygulamanın müthiş başarılara yol açabileceğinin örneğidir. Ben gerçekten de memnunum, çünkü, AHDR üyeleri ile dostları çabaları, kişisel fedakarlıkları, kararlılıkları ve bağlılıkları ile eşsiz bir şeyin yolunu açtılar. Dayanışma Evi, bu fikrin ortaya çıktığı ilk günden beri bireyler ile yerel, Avrupa ve uluslararası düzeydeki kurumları, vakıfları ve makamları Ara Bölgenin anlamını düşünüp yeni bir bakış getirmek üzere biraraya getiren bir sivil toplum girişiminin somut sonucudur. Ev, hem önemli hem de özeldir; çünkü, Ara Bölgeyi canlandırmak ve Kıbrıs'ta toplumlararası eğitim ve araştırmaya ilk örnek oluşturmak için kalıcı bir mirasın yaratılmasının ardındaki itici güç olmuştur. Bugün hepimizin çok ihtiyaç duyduğu becerilerle yönelimler olan daha fazla sorgulama, inceleme ve düşünmenin sonucu ile başlangıcıdır."

Chara Makriyianni, AHDR Yönetim Kurulu Üyesi (2003-2005), AHDR Yönetim Kurulu Başkanı (2005-2011)

"'Dayanışma Evi' görmeye, duymaya ve yaşamaya alışık olduğumuz hikayelerden farklı bir hikaye anlatır. Bu, insanı birşeyleri verildiği gibi almak yerine, farklı olasılıkları değerlendirmeye teşvik eden ve her bireyin bu süreç içinde oynayabileceği değişik rolleri ortaya koyan bir hikayedir. H4C, yüksek derecede bağlılık ve azimle, derinden hissedilen bir vizyon ile elini uzatıp sürekli yardımlaşma ve diyaloğun önemini anlatan değerlerin birleşmesi sonucunda nelerin başarılabileceğini gösterir.

Yüksek düzeyde kontrol altında olan bir bölgeyi geri talep etmek ve bağımsız, işbirliğine dayalı deneyimlere açmak gibi uç bir fikri hayal edin. Projeyi başlatma noktasına gelmek bile kendi içinde bir başarıydı. Bu durumda, Bina pek çok farklı insanın, fikrin ve enerjinin bir araya geldiği bir yere dönüşünce ne olacaktı? Bu ancak sivil toplum, bireyler ve kolektif sosyal sorumluluk duygusu, tutku ve geleceğe inanç içinde hareket eden pek çok farklı grup tarafından yaratılacak daha da büyük hayaller ve atılımların başlangıcı olabilir."

Rana Zincir Celal, AHDR Danışmanı (2007-2011), AHDR Yönetim Kurulu Sekreteri (2011-2013)

"Lefkoşa'daki Dayanışma Evi'nin yaratılması çok önemli bir momenttir. Bu girişim, Kıbrıslı genç bir neslin toplumlar arasında köprüler kurup, mevcut sınırları aşarak Kıbrıs'ta barışı oluşturmaya gözle görülür katkı koymak konusunda istekli olduğunu göstermektedir. Kıbrıs'ın bütününden tarih eğitimcilerini biraraya getiren tek sivil toplum örgütü olan Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği, 2004 yılından bu yana bu hareketin ön saflarında yer almıştır. Avrupa Komisyonu, eğitimi anlaşmazlıkların dönüşümü sürecinin önemli bir parçası olarak gördüğü için bu girişimi çok desteklemiştir. Kurumumuzun temel dokümanlarında, eğitimin insanları biraraya getirmesi gerektiği ve mevcut bölücü sınırları, yenilerini yaratmadan aşmaya motive etmesinin kalıcı barış ve güvenlik için gerekli ana şartlardan biri olduğu her zaman vurgulanmıştır. Diyalog kuramayan toplumların gelişip başarılı olmaları olası değildir. Avrupa Konseyi Sekreterliği, Dayanışma Evi'nin kültürlerarası iletişim için bir buluşma noktası oluşturup, eğitimciler ve onların öğrencilerinin Kıbrıs'ın çok kültürlü yanını tam olarak takdir etmelerine yardımcı olacağını ümit etmektedir."

Ólöf Ólafsdottir, Eğitim ve Diller Direktörü, Avrupa Konseyi

Restorasyon sürecinin son aşamaları (Nisan 2011).

"UNDP-ACT'ın esas ilgi alanı Kıbrıs'ta barış ve yakınlaşma çabalarını teşvik eden sivil toplum örgütü girişimlerine destek vermektir. Eğitimde Çoklu Bakış Açıları ve Kültürlerarası Diyalog (MIDE) projesine verdiğimiz destekle Dayanışma Evi çatısı altında yer alacak ve Adanın bütününden öğretmenlerin Çoklu Bakış Açılarını sınıflarına taşımalarına yardımcı olacak kütüphane ve arşiv bölümleri gibi kaynakların geliştirilmesi için Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR) ile ortaklığımızı geliştirmeyi hedefliyoruz. Buna ek olarak, Dayanışma Evi, sivil toplum örgütlerine kurumsal destek verecek ve Kıbrıs'ta daha etkin bir sivil toplum için yolu açacaktır. Ayrıca Ara Bölge (Ledra Palas)'nin, iki toplum arasında işbirliğini teşvik ederek Adadaki herkes için ümit ve barış yaratma hedefiyle biraraya gelen kurumlar ile bireylerin birlikte çalışabilecekleri bir alana dönüştürülmesine yardımcı olacaktır. Bunu göz önünde bulunduran UNDP-ACT, Kıbrıs'ta, barışı tesis etmeye yönelik olarak yürütülen uzun vadeli ve sürdürülebilir çabalara katkıda bulunmak adına hem H4C'nin inşaatını hem de MIDE projesini desteklemiştir. AHDR üyelerine, bize bu harika projeyle ilham verdiklerinden ve bu hayallerini gerçekleştirmek için gösterdikleri adanmışlık ile kararlılıktan ötürü teşekkür ederiz".

Jaco Cilliers, Kıdemli Program Yöneticisi, UNDP ACT

H4C'nin açılışına katkı koyan gönüllüler (Nisan 2011).

Binanın, açılıştan birkaç gün önce çekilmiş bir fotoğrafı (Nisan 2011).

"H4C –Lefkoşa'daki Dayanışma Evi şimdi bir gerçek. Birkaç yıl önce ise yalnızca bir fikirdi.

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği'ni, Adanın bütününde dayanışma ile işbirliği ortak vizyonuyla, halka açık, toplumlararası ve çok amaçlı bir toplantı ve eğitim alanı yaratmak için harcadıkları uzun vadeli çabalarının sonucundan dolayı kutlamak istiyorum.

İnanıyorum ki diyalog olmadan ne Kıbrıs, ne Avrupa, ne de günümüz dünyasındaki ortak zorluklarımızın karmaşıklığıyla başedebiliriz.

Bu yüzden, AHDR'ı, şimdiye kadarki başarılardan dolayı kutlar, Ada çapında dayanışma ile karşılıklı güveni güçlendirme adına olan tüm girişimleri için en iyi dileklerimi sunarım. H4C'nin bu çabalarda değerli bir katkı olacağından eminim.

Norveç, bu projeye destek veren bağışçılar arasında olmaktan gurur duymakta olup, gelecekte de umut verici toplumlar arası girişimlere destek vermeye hazırdır."
Jonas Gahr Støre, Norveç Dışişleri Bakanı

5b. Dayanışma Evi'nin açılışı 6 Mayıs 2011 tarihinde gerçekleştirildi. Açılış kurdelesi, Kıbrıs Rum toplum lideri Sayın Dimitris Hristofyas ile Kıbrıs Türk toplum lideri Sayın Derviş Eroğlu tarafından birlikte kesildi. Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR) Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Chara Makriyanni ve Genel Sekreteri Dr. Meltem Onurkan Samani açılış töreninde iki liderin yanında yer aldı (Resim 1).

Resmi şahsiyetlerin, sivil toplum temsilcilerinin ve geniş bir kitlenin katılımı ile gerçekleştirilen ve dört günlük bir festivalin başlangıcını oluşturan bu tören, hem yerel hem de uluslararası medyada geniş yer buldu. (Resim 2)
Açılış töreni sırasında iki lider ve AHDR temsilcileri dışında selamlama konuşması yapan konuklar:
Sayın Lisa M. Buttenheim, BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi (Resim 3), Sayın Ingrid Schulerud, Büyükelçi, EEA ve Norveç Hibeleri, Norveç Dışişleri Bakanlığı (Resim 4), Sayın Tatiana Minkina-Milko, Müdür Yardımcısı, Tarih Eğitimi Bölümü, Avrupa Konseyi (Resim 5), Sayın Frank Urbancic, Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi (Resim 6), Sayın İngemar Lindahl, İsveç Büyükelçisi (Resim 7), Sayın Frank Nohl, İsviçre Büyükelçiliği Birinci Sekreteri (Resim 8).

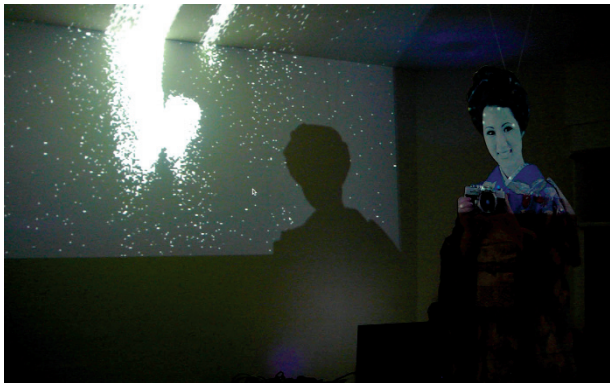

6–9 Mayıs tarihleri arasındaki dört gün boyunca H4C binasında tüm Kıbrıs'tan örgütlerin, grupların, sanatçıların ve sivil toplum üyelerinin uzun soluklu ortak çabalarının sonucu olan bir dizi etkinlik gerçekleştirildi. Bu etkinlikler arasında müzik dinletileri, sanatsal gösteriler, çocuklar ile gençler için yaratıcı ve sportif faaliyetler, sergiler, film gösterimleri, Lefkoşa'yı tanıma faaliyetleri ve bir akademik sempozyum bulunmaktaydı. Ülkemizin ortak geleceği adına işbirliğini destekleyen yüzlerce katılımcı, yeşil hattı yeniden canlandıran Dayanışma Evi'nin açılışının verdiği iyimserlik havası içerisinde ortak çabaların ilk meyvesine tanık olma hazzını yaşadı.

Strings Quintet, özellikle Dayanışma Evi açılışı için Adamos Katsandonis tarafından bestelenen "Barış Evi" şarkısını seslendirirken.

Antonis Antoniou'nun "Aural aura and haunting echoes" adlı interaktif ses uygulaması.

AHDR Yönetim Kurulu üyeleri, danışmanlar, arkadaşlar ve gönüllüler açılış gününde.

Dört günlük açılış festivali görüntüleri.

Dört günlük açılış festivali görüntüleri.

Açılış kutlamaları sırasında düzenlenen akademik sempozyuma katılanlar.

"DAYANIŞMA EVİ" CUMA GÜNÜ AÇILIYOR

Tarih ve tarih eğitimi hakkında diyalog ve işbirliğini desteklemek için kurulan "Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği"nin bir projesi olan "Dayanışma Evi- Home for Cooperation" Cuma günü açılıyor.

Ara bölgede Ledra Palace'da bulunan "Dayanışma Evi"nin saat 10.00'da başlayacak açılış törenine davetli olan Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu ile Rum Yönetimi Başkanı Dimitris Hristofyas'ın da katılarak, konuşma yapması bekleniyor. Törende Norveç, İsveç, İsviçre, Hollanda, Amerika Birleşik Devletleri, UNFICYP ve Avrupa Konseyi üst düzey yetkilileri de hazır bulunacak.

4 GÜN SÜRECEK FESTİVAL

"Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği"nden (AHDR) yapılan açıklamaya göre, toplumlararası projelerinin ürünü olan "Dayanışma Evi - Eğitim ve Araştırma Merkezi"nin açılışı nedeniyle 4 gün sürecek bir festival yapılıyor.

6 - 9 Mayıs tarihleri arasında Ledra Palace'daki merkezde yapılacak etkinliklerde Kıbrıs'taki sivil toplum örgütlerinin kolektif çalışmaları sergilenecek ve tüm toplumun davetli olduğu konserler, spor müsabakaları, sanat sergileri, sempozyum ve film gösterileri gerçekleştirilecek.

BAĞIŞLARLA YAPILDI

"Dayanışma Evi"nin hayata geçirilmesinde, Norveç, İzlanda, Liktestayn gibi ülkelerin Avrupa Ekonomik Alanı EEA ve Norveç hibe programlarından yapılan bağışların yanısıra Kıbrıs içinden ve dışından çeşitli kurum, kuruluş ve şahısların bağışlarından da yararlanıldı.

Proje, Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Yardım Programı'nın (USAID) finansörlüğünü yaptığı "Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı - İşbirliği için Hareket" (UNDP - ACT) tarafından "Eğitim'de Kültürler Arası Diyalog" (MIDE) girişimi aracılığıyla da destekleniyor.

"Dayanışma Evi"; konferans salonu, kantin, kütüphane ve tarihi araştırma arşivinin yanısıra çeşitli sivil toplum kuruluşlarına da ev sahipliği yapacak.

Açıklamada, "Dayanışma Evi"nin, sivil toplumun kaynaşma ve diyalog çabalarını, tarihin sorgulanması ile birleştirip daha ileriye taşımak için kurulan ilk toplumlararası merkez olma özelliğini taşıdığı belirtildi.

Gazete "Afrika" 5/5/2011.

Dayanışma ve diyalogun MERKEZİ

...arın açılışı gerçekleşecek olan Dayanışma Evi- Eğitim ve Araştırma Merkezi ile ...ıkım, acı ve ayrılığın sembolü olarak kabul edilen "ara bölge", güven, işbirliği ve ...ayanışmanın merkezi olmaya aday hale geliyor...

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Kyriakos Pachoulides: "Tarihteki bütün büyük değişiklikleri küçük grupların başlattığı unutulmamalı. Büyük değişiklerin gerçekleşmesi için tutarlı olunmalı"

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği Eğitim Direktörü Alev Tugberk: "Dayanışma Evi- Eğitim ve Araştırma Merkezi, sivil toplum örgütlerinde restore edilerek yaşam bulan ve ara bölgede yer alan ilk yapı olma özelliğini taşıyor"

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği Proje Danışmanı Rana Zincir Celal: "Kıbrıs'ın her iki yakasındaki toplumlarının Dayanışma Evi- Eğitim ve Araştırma Merkezi'nde bir araya gelecek olması, iki toplum arasındaki etkileşimin artmasında büyük rol oynayacak. Yurttaşların da gelebileceği merkez, sosyalleşme açısından büyük önem arz edecektir. Merkez, başlı başına toplumların diyalog aracı olacaktır"

Çağıl GÜNALP

Gazete "Yenidüzen" 5/5/2011.

Κυριακή 1 Μαΐου 2011 — Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ • 9

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ | ΠΟΛΙΤΙΚΗ | ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ | ΓΝΩΜΕΣ | ΕΛΛΑΔΑ | ΚΟΣΜΟΣ | ΥΓΕΙΑ

Ανοίγει το «Σπίτι της Συνεργασίας»

Πολυχώρος για συνέδρια, εκθέσεις, βιβλιοθήκη, στη Νεκρή Ζώνη, παρά το οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας, εγκαινιάζεται σε λίγες μέρες

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΑΥΓΑΛΑΡΟΥ

© Κυριάκος Πασχαλίδης

Από Νεκρή Ζώνη, γέφυρα συνεργασίας

Ένα σπίτι από το μέλλον

Η Shirin Jetha.

Gazete "Καθημερινή" 1/5/2011.

HABER — KIBRIS — 5 Mayıs 2011 Perşembe — 9

Gözde SÜREÇ

İki toplum arasında daha iyi diyalog için ortam sağlaması hedeflenen ara bölgedeki 'Dayanışma Evi' yarın açılıyor

"Bir rüya gerçekleşti"

Fotoğraf / Özmen TOLANÇULAR

Dayanışma Evi, toplumlararası dayanışma ve diyalog için ortak bir alan sağlayacak

Gazete "Kıbrıs" 5/5/2011.

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το «Σπίτι» έχει τη δική του Ιστορία

Μετά από μεγάλη προσπάθεια το όραμα μια μικρής ομάδας ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ και Τουρκοκυπρίων γίνεται πραγματικότητα. Ολοκληρώθηκε το «Σπίτι της Συνεργασίας», το οίκημα του δικοινοτικού Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας. Τα εγκαίνια του «Σπιτιού» που βρίσκεται στην Πράσινη Γραμμή, κοντά στο Λήδρα Πάλας, θα πραγματοποιηθούν 6 με 9 Μαΐου

Gazete "Αλήθεια" 27/4/2011

Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk gazetelerinden. Haberlerin tam metinleri www.ahdr.info adresinden görüntülenebilir.

Δύο ψαλίδια, μία κορδέλα για το Σπίτι Συνεργασίας

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας και ο Ντερβίς Έρογλου κόβουν την κορδέλα των εγκαινίων στο Σπίτι της Συνεργασίας στη νεκρή ζώνη του Λήδρα Πάλας. Τους δύο ηγέτες πλαισιώνουν η Πρόεδρος και η Γραμματέας του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας, στον οποίο οφείλεται το όλο έργο. Το Σπίτι της Συνεργασίας προορίζεται να αποτελέσει ένα χώρο συνεργασίας και διαλόγου μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου. ΣΕΛΙΔΑ 3

Gazete "Η Σημερινή" 7/5/2011

7 MAYIS 2011 CUMARTESİ Güneş HABERLER Sayfa: 10

Ara bölgedeki "Dayanışma Evi - Eğitim ve Araştırma Merkezi"nin açılışında konuşan Cumhurbaşkanı Eroğlu "Güven yaratılmasına yönelik çabalar yaşayabilir bir uzlaşı sürecinin önemli bir parçasını oluşturur" dedi

Güven karşılıklı olmalı

Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, iki taraf arasında güven yaratılmasına yönelik çabaların Kıbrıs'ta sürdürülebilir bir uzlaşı sürecinin önemli bir parçasını oluşturduğunu vurguladı.

Gazete "Güneş" 7/5/2011.

ΣΠΙΤΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνάντηση στη νεκρή ζώνη

Στη νεκρή ζώνη, και συγκεκριμένα στην περιοχή του Λήδρα Πάλας, συναντήθηκαν χθες ο Πρόεδρος Χριστόφιας και ο Ντερβίς Έρογλου. Οι δύο ηγέτες εγκαινίασαν μαζί το «Σπίτι της Συνεργασίας». ΣΕΛ. 6

Gazete "Πολίτης" 7/5/2011

Μαζί ο Χριστόφιας με τον Έρογλου

Εγκαινίσαν το «Σπίτι Συνεργασίας»

ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η Ιστορία του τόπου καθώς και το εθνικό μας θέμα δεν θα μπορούσαν να «λείπουν» από τα εγκαίνια του «Σπιτιού της Συνεργασίας», το οποίο στεγάζει τον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ). Και πώς να λείπουν άλλωστε.

ου της Ευρώπης, σε μια ένδειξη αλληλεγγύης και υποστήριξης. Χριστόφιας και Έρογλου έκοψαν μαζί την κορδέλα του «Σπιτιού» που θα λειτουργήσει ως εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο, δίνοντας τα συγχαρητήρια τους στον ΟΙΔΕ και όσους άλλους εργάστηκαν για την επιτυχή ολοκλήρωση του.

Στο χαιρετισμό

ΘΕΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

Τα εγκαίνια τελέστηκαν σε θετικό και συγκινησιακό κλίμα, ενώ εκπρόσωποι διαφόρων χωρών και φορέων που είχαν εμπλοκή στη διεκπεραίωση του έργου χαιρέτισαν την όλη προσπάθεια.

Gazete "Φιλελεύθερος" 7/5/2011.

ΧΑΡΑΥΓΗ ΠΟΛΙΤΗ

Οραμα μας μια ελεύθερη Κύπρος

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Τ/κ ηγέτης Ντερβίς Ερογλου εγκαινία χθες το δικοινοτικό «Σπίτι της Συνεργασίας»

Όραμα μας είναι μια ελεύθερη ομοσπονδιακή Κύπρος, με οικονομική ανάπτυξη και παρουσία στην Ευρώπη, δήλωσε χθες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας, ο οποίος μαζί με τον Τ/κ ηγέτη Ντερβίς Έρογλου εγκαινίασαν χθες το δικοινοτικό «Σπίτι της Συνεργασίας», το οποίο φιλοδοξεί να βελτιώσει τις σχέσεις των δύο κοινοτήτων μέσω της εκπαίδευσης και της έρευνας στο τομέα της Ιστορίας.

Ο Πρόεδρος επανέλαβε τη θέλησή του να συνεχίσει τις προσπάθειες για λύση του Κυπριακού, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, τονίζοντας ότι οι κοινοί αγώνες Ε/κ και Τ/κ είναι ο φάρος που πρέπει να μας καθοδηγεί προς τη λύση του Κυπριακού. Για την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων έκανε λόγο και ο Ντερβίς Έρογλου, υπογραμμίζοντας ότι η οικοδόμηση καλού κλίματος θα συμβάλει στη διαδικασία συμφιλίωσης μεταξύ Ε/κ και Τ/κ. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας δήλωσε ότι η Κύπρος είναι το κοινό σπίτι όλων μας και ευχήθηκε όπως το «Σπίτι» αποτελέσει ένα «ακόμα λιθαράκι στην προσπάθειά μας για επαναπροσέγγιση, για λύση και επανένωση της πατρίδας και του λαού μας».

Πλήρως δεσμευμένος για λύση

Ο Πρόεδρος επανέλαβε τη δέσμευσή του προς λύση δίκαιης - δικοινοτικής ομοσπονδίας, με πολιτική ισότητα, όπως αυτή περιγράφεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και με διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών όλων των Κυπρίων πολιτών. «Αυτή είναι και η μόνη λύση που μπορεί να δημιουργήσει ένα καλύτερο μέλλον για εμάς και τα παιδιά μας», δήλωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επισημαίνοντας πως «η διχοτόμηση είναι καταστροφή για τον κυπριακό λαό, είναι καταστροφή τόσο για τους Ελληνοκύπριους όσο και για τους Τουρκοκύπριους». Ο Πρόεδρος αναφέρθηκε και στις δυσκολίες που υφίστανται στις προσπάθειες για

θηκε στο χαιρετισμό του στο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο νέος χώρος, συνεισφέροντας σε ένα παραγωγικό διάλογο αναφορικά με την ιστορία, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό.

«Οι προσπάθειες που στοχεύουν στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο πλευρών είναι σημαντικό στοιχείο της διαδικασίας για μια δίκαιη και βιώσιμη συμ-

και Έρευνας και είπε ότι οι επαφές σχέσεις που θα οικοδομηθούν μέσα πρόγραμμα αυτό θα βοηθήσουν τους ους να αναπτύξουν διαφορετικές οπτ οποίες αποτελούν σημαντικό στοιχεί διαρκή εχθρών και τη στοθερότητα σ προ.

Το «Σπίτι της Συνεργασίας», εί Μπάτεν καθώς, μέσω της θεσμικής υπ

Gazete "Χαραυγή" 7/5/2011

16 havadis

"Dayanışma Evi–Eğitim ve Araştırma Merkezi" açıldı

Eroğlu, "Güven yara- festivalle kutlanacak. öğelerden birisi olduğuna

Gazete "Havadis" 7/5/2011

Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk gazetelerinden. Haberlerin tam metinleri www.ahdr.info adresinden görüntülenebilir.

Çocuklar bir etkinlik sırasında oynarken.

5c. Peki H4C, bu sokağın tarihine ne şekilde uyuyor? Kıbrıs'ta bir fark yaratır mı? Dünyaya ayrı bir özellik katar mı? H4C'nin yapabileceği katkının derecesi ile kalitesini belirlemek için tabii ki çok erken. Yine de açıkça görülüyor ki, H4C'nin yalnızca varlığı bile, imkansız diye algılanan şeylerin gerçekleşebileceğini ispatlıyor. Sınır boyunda dayanışmanın mümkün olduğunu ispatlayan olgular yaratılmıştır. Bu olgular, kendilerine göre geçmişte farklı zamanlarda varolmuş olumlu toplumlar arası ilişkilerin üstüne inşa edilir ve anılarını korurlar. Bunlar aynı zamanda gelecek için olası "kopuş" noktasıdırlar. Tarih, bizi, geçmişe yazılan çatışma döngüleri ile sorunlu birliktelikleri sonsuza kadar tekrar yaşamaya zorlamaz. Bununla beraber, Kıbrıs için barış ve refah içinde bir gelecek sırf biz istiyoruz diye garanti edilmez ve verilmez. Ancak böyle bir gelecek, dünya ve Kıbrıs halklarının bu amaca ulaşmak için çaba göstermesiyle mümkündür.

Bu sokağın, örneğin 30 yıl sonrasını nasıl hayal edebiliriz? Ve H4C ne duruma gelebilir? Bu ülkeyi, bu dünyayı nasıl hayal edebiliriz?

HOME
FOR
COOPERATION

Dayanışma Evi'nin önündeki sokak ve etrafındaki bölgeyle ilgili devam eden araştırmalara katkı koyunuz.

Bu konuda herhangi bir yorum, bilgi veya malzemeyi ahdr.mide@ahdr.info adresine gönderebilirsiniz.

Dayanışma Evi'nde yer alan etkinlikler hakkında bilgi edinmek için www.home4cooperation.info adresini ziyaret edebilirsiniz.

Kaynakça

Cyprus Mail, 16 Ekim 1949.

Cyprus Mail, 11 Haziran 1954.

Djavit An A. (2008). *The first Turkish Cypriot football clubs, intercommunal football matches, multi-ethnic football teams and Chetinkaya* (1902-1955). 29 Nisan-3 Mayıs 2008 tarihlerinde Lefkoşa'da yapılan 4. Uluslararası Cyprological Kongresi'nde sunulan yazı. (10 Ocak 2011 **www.kibristakulturmucadelesi.org**)

Eleftheria, 9 Ekim 1949.

Gazioğlu, A. (1998). *İngiliz Yönetiminde Kıbrıs II* (1951-1959). Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi.

Halkın Sesi, 6 Nisan 1955.

Keshishian, K. (1990). *Nicosia: capital of Cyprus Then and now.* Nicosia: Mouflon.

Marangou A. (Ed.)(1996). *Haigaz Mangoian 1907-1970.* Nicosia: Cyprus Popular Bank & Avo Mangoian.

Neyzi, L. & Kharatyan-Araqelyan Hranush. (2010). *Speaking to one another.* Bonn: DVV International.

Papadakis, Y. 2006. *Nicosia after 1960: A river, a bridge and a Dead zone.* CMJ Mediterranean Edition 1(1). Spring 2006. p1-16.

Sadrazam, H. (1990). *Kıbrıs'ta Varoluş Mücadelemiz, Şehitliklerimiz ve Anıtlarımız.* İstanbul: Yılmaz Ofset.

Salvator, L. (1983). *Levkosia, the capital of Cyprus.* Trigraph, London

Stylianou A. and J. (eds). (1989). *The history of the cartography of Nicosia.* Nicosia: The Leventis Municipal Museum.

Technical service of Nicosia Municipality. File number 156/51, Haigazoun & Levon Mangoian.

Times of Cyprus, vol. 4, no 457, 14 Haziran 1959.

Time Magazine, 2 Eylül 1974, p.6.

Mülakatlar

Avo Mangoian'ın Marios Epaminondas ile Mina Koumantari'ye verdiği mülakat, 19/11/2010.

Ahmet Çavuşoğlu'nun Alev Tuğberk'e verdiği mülakat, 21/03/2011.

Web siteleri

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği: **http://www.ahdr.info**

Dayanışma Evi: **http://www.home4cooperation.info**

Birleşmiş Milletler Barış Gücü, Kıbrıs **http://www.unficyp.org**

Avrupa Ekonomik Bölgesi ve Norveç Hibeleri **http://www.eeagrants.org/id/1560**

UNFICYP Hakkında

"UNFICYP en uzun süren BM Barış Gücü misyonlarından biridir. 1964 yılında Adadaki Kıbrıslı Rumlar ile Kıbrıslı Türkler arasındaki çatışmaların ilerlemesini önlemek ve normal şartlara dönülmesini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Misyon'un sorumlulukları, 1974 yılında, Yunanistan'la birleşmeyi hedefleyen güçlerin askeri darbesi ve bunun ardından Türkiye'nin askeri müdahalesiyle Adanın kuzeyinin kontrolünü ele alması sonucunda genişledi.

Ağustos 1974'teki fiili ateşkesden bu yana, UNFICYP sınırları denetlemekte, insani yardım sağlamakta ve kuzeyde Türk ve Kıbrıslı Türk güçleri ile güneyde Kıbrıslı Rum güçleri arasında bir ara bölgeyi kontrolü altında tutmaktadır. UNFICYP'in Misyon Başkanı, aynı zamanda BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi görevini de üstlenir ve bu görev dahilinde geniş kapsamlı bir anlaşma için yürütülen çabalara öncülük eder.

Adadaki ateşkes sınırları 180 kilometreye yayılmaktadır. Resmi bir ateşkes anlaşmasının bulunmadığı koşullarda, UNFICYP'in 850'den fazla askerden oluşan birliği ile 60'tan fazla polis memuru her yıl yüzlerce vaka ile uğraşır."

(Kaynak ***http://www.unficyp.org/nqcontent.cfm?a_id=1349&tt=graphic&lang=l1****, 20 Mart 2011)*

UNFICYP'ın Kıbrıs'taki varlığı ile ilgili olaylar (1963-1974)

"**21 Aralık 1963:** Toplumlar arası şiddetin patlak vermesi.

04 Mart 1964: BM Güvenlik Konseyi'nin, UNFICYP'nin kurulmasını öneren 186 (1964) sayılı önergeyi kabul etmesi.

13 Mart 1964: İlk uluslararası barış gücü birliklerinin Kıbrıs'a ulaşması.

14 Nisan 1964: UNCIVPOL (BM askeri olmayan polis kuvvetleri)'un Kıbrıs'ta işlevsel hale gelmesi.

04 Mart 1966: Genel Sekreter'in, Kıbrıs'taki Özel Temsilcisi'ne toplumlar arası temaslar ile görüşmeleri teşvik etme talimatında bulunması: İyi Niyet Misyonu'nun başlatılması.

22 Aralık 1967: BM Güvenlik Konseyi'nin 244 (1967) sayılı önergeyi kabul etmesi. Bu, UNFICYP'nin görevini, silahsızlanmayı denetleme ve iç güvenliği koruma çalışmalarını da içine alacak şekilde genişletir.

15 Temmuz 1974: Yunan cuntasının Kıbrıs Hükümetine karşı askeri darbe yapması.

20 Temmuz 1974: Türkiye'nin Kıbrıs'ta geniş bir askeri operasyon başlatması.

23 Temmuz 1974: Lefkoşa Uluslararası Havaalanı civarındaki çatışmalar bilhassa şiddetlidir; UNFICYP bu bölgeyi BM koruması altında bölge olarak ilan eder.

14 Ağustos 1974: Goşi yakınlarında, ateşkeş için müzakerede bulunurken üç Avusturyalı Barış Gücü askerinin hayatını kaybetmesi.

16 Ağustos 1974: Türk ordusu ateşkes ilan eder. UNFICYP'in ateşkes hudutlarını işaretlemesi ve bu hudutlar arasında kalan ara bölgenin devriye sorumluluğunu alması."

(***http://www.unficyp.org/nqcontent.cfm?a_id=1349&tt=graphic&lang=l1***, kaynağından alındı, 20 Mart 2011)

EK III

AHDR, Charis Psaltis, Kyriakos Pachoulides, Chara Makriyianni ve Dervish Çomunoğlu'ndan oluşan evin satın alınması ve renovasyon çalışmalarını yürütmek üzere bir komite kurmayı kararlaştırdı. Bütün bu süreç AHDR üyeleri ve arkadaşları ile Kıbrıs ve yurtdışından şahıslar ve kurumlar tarafından desteklenmiştir. Aşağıda resmi görülen pano tüm bu katkılara ne kadar müteşekkir olduğumuzu göstermek amacıyla Dayanışma Evi'nin (H4C) girişine asılmıştır.

HOME FOR COOPERATION

The H4C is the result of the project **Revitalizing the "Buffer Zone" – An Educational Centre and Home for Cooperation**, envisioned and implemented by the intercommunal, non profit, non governmental organization: Association for Historical Dialogue and Research between 2007 and 2011.

The Home for Cooperation was officially opened on 6 May 2011 in an inauguration ceremony addressed by the Leader of the Greek Cypriot community of Cyprus, His Excellency, Dr Demetris Christofias and the Leader of the Turkish Cypriot community of Cyprus, His Excellency Dr Dervis Eroglu, along with representatives of civil society and dignitaries from Cyprus and around the world.

DONORS:

eea grants / norway grants

Supported by a grant from Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA Financial Mechanism and the Norwegian Financial Mechanism

ὁμίλος ἱστορικοῦ διαλόγου καὶ ἔρευνας **association for historical dialogue and research** tarihsel diyalog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

UNDP / USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

ACTION FOR COOPERATION AND TRUST IN CYPRUS www.undp-act.org

UNDP – Action for Cooperation and Trust

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss-Cyprus project supported by a grant under the Cooperation Programme between Switzerland and the Republic of Cyprus

EMBASSY OF SWEDEN

The Government of Sweden

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

The Government of the Republic of Cyprus

Kingdom of the Netherlands

Eleni Mavrou
Representative of the Greek Cypriot Community of Nicosia

Cemal Bulutoglulari
Representative of the Turkish Cypriot Community of Nicoisa

Grundtvig 2008 - 2010 Intercultural Dialogue Programme

| American Historical Association | Andreas Makriyiannis | Andreas Polydorou | Anthi Makriyianni | Antonis Zarintas | Ayla Gurel | Carey Bennet | Carey Cunningham | Catia Galatariotou | Christostomos Perikelous | Constantinos Mylonas | Dorothee Pilavas | Effie Ioannou | Iacovos Psaltis | Ioannis Economides | Jean Bernard | Jean Frank | Joseph Bayada | Klaus Bjerre | Kostis Bitzanis | Loizos Perikleous | Maria Repousi | Mary Southcott | Panayiota Psaltis | Panayiotis Ntouris | Penelope Papapetrou | Peter Cunningham | Peter Rutkoff | Sandrea Wiemann | Alkis Sarris | Stavroula Philippou | Tom van der Geugten

CONTRIBUTORS:

2009–2011 AHDR BOARD MEMBERS

| Chara Makriyianni | Charis Psaltis | Dervis Comunoglu | Fezile Isik | Kyriakos Pachoulides | Lukas Perikleous | Marios Epaminondas | Meltem Onurkan Samani | Rena Hoplarou | Stavroula Philippou

2007–2009 AHDR BOARD MEMBERS

| Alev Tugberk | Cemal Ozyigit | Chara Makriyianni | Charis Psaltis | Dervis Comunoglu | Eleni Panayi | Fezile Isik | Kyriakos Pachoulides | Marios Epaminondas | Mete Oguz | Ragip Oztuccar | Rena Hoplarou | Stavroula Philippou

AHDR-MIDE TEAM

| Alev Tugberk | Eleni Lytra | Daphne Lappa | Rana Zincir Celal | Shirin Jetha–Dagseven | Tulin Aker

H4C ADVISORY - TECHNICAL TEAM

| Tonia Zissimou (Tonia Zissimou Architects) | Giorgos Zissimos (Tonia Zissimou Architects) | Esra Can Akbil (Etika Studio) | Munevver Ozgur Ozersay (Atelier M) | Emre Akbil (Etika Studio) | Giorgos Psaltis (Tonia Zissimou Architects) | Themos Demetriou | Marios Vassiliou | Yiannis Makriyiannis | Kyriacos Nicolaou (Nicolaou & Konnides C.Q.S.) | Michalis Constantinou

ADDITIONAL CONTRIBUTORS

| Antonis Hadjikyriacou | Alexis Makriyianni | Androulla Shati | Avo Mangoian | Chara Makriyianni | Charalambos Pericleous | Charis Psaltis | Eleana Nicolaou | Elizabeth Kassinis | Gina Lende | Kim Foukaris | Maximos Regas Makriyiannis Psaltis | Mete Hatay | Michael Simopoulos | Michalis Avraam | Nadia Karayianni | Rabia Harmansah | ENGAGE - Do Your Part for Peace Project | "Youth Activism Project: Pieces of Youth: Global Peace Tiles Project" | Norwegian Consulate in Cyprus

SUPPORTERS:

| HASDER | Croatian Historian Teachers Association | Birlesik Kibris Partisi–United Cyprus Party (BKP) | Council for Education in the Commonwealth | Council of Europe | Cyprus Turkish Teachers Trade Union (KTOS) | Department of Comparative Literature - University of Wisconsin-Madison | Embassy of Finland | EUROCLIO - European Association of History Educators | Future Worlds Center | Hands Across the Divide | Municipality of Ferrera | Peace Players | Peace Research Institute of Oslo (PRIO) | POST Research Institute | Satiriko Theatre | Turkish Cypriot Human Rights Foundation

| Bekir Azgin | Chambis Kiatipis | Christos Argyrou | Chrystalla Pitsiri | Francesco Grisolia | Gabriel Nissim | Hasan Abohorlu | Izzet Izcan | Lesley Marks | Stein Tonnesson | Zeki Besiktepeli

Etkinliklerde yer alan örgütler/gruplar: Avrupa Akdeniz Sanat Derneği (EMAA), Güzel Sanatlar Odası (EKATE), POST Araştırma Enstitüsü, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk Eğitimciler Platformu, Ortaöğretim İlerici Öğretmenler Hareketi, Sınırı Aşan Eller (HAD), Peace Players, Rooftop Tiyatrosu, Uluslararası Çocuk Filmleri Festivali – Kıbrıs (ICFFCY), Kıbrıs Toplum Medya Merkezi (CCMC), İki Toplumlu Koro, Youth Activism Project, Engage-Barışa Sen de Katıl, Değişim ve Anlayış için Gençlik.

Kültürel etkinlikte Melita Kuta, Alana Kakoyanni, Anita Baksi, Evripidis Dikeos ve Andonis Antoniyu ile Tales, Rumours, Frictions, Reflections" grubundan sanatçılar yer aldılar.

Adamos Katsantoni tarafından H4C'nin açılışı için özel olarak bestelenen "Barış Evi" parçası Strings Quintet Grubu tarafından icra edildi. Festivale ayrıca Tatnabar ve Gommalar müzik grupları ile Emre Pehlivan da katıldı.

PROGRAM

HOME FOR COOPERATION
BM Ledra Palas Ara Bölge Lefkoşa, 1102 Kıbrıs
Tel: 0090 542 850 6681 / 00 357 9655 8336
www.ahdr.info ahdr.mide@ahdr.info

CUMA 6 MAYIS 2011

Sergi Açılışları (6-9 Mayıs tarihleri arasında devam edecek)

18:00 – 21:30 **Sanatçılar @ H4C** Sanatsal Girişimler
Antonis Antoniou, Melita Couta, Euripides Dikaios, Alana Kakoyiannis, Anita Bakshi

Future World Centre Sınır Hikayeleri
Dünün ve Bugünün Sınırları, *Fotoğraf Sergisi*

Youth Activism Projesi Barış Taşları

18:00 – 18:15 **UNFICYP 3. Royal Anglian Taburu Alay Davulcuları**

H4C Açılış Konseri

19:00 – 20:15 **Tat Tnabar** *Konseri*
20:30 – 21:30 **Gommalar** *Konseri*

CUMARTESİ 7 MAYIS 2011

H4C Açık Gün

devamlı **AHDR** *Video Gösterimleri*
devamlı **Sanatçılar @ H4C** Sanatsal Girişimler
Antonis Antoniou, Melita Couta, Euripides Dikaios, Alana Kakoyiannis, Anita Bakshi

10:00 – 13:00 **Avrupa Akdeniz Sanat Derneği (EMAA) & Kıbrıs Sanat Odası(EKATE)**
Geri Dönüşümlü Heykel
Çocuklar için Aktiviteler

10:30 – 17:00 **POST Araştırma Enstitüsü (POST RI) ve Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk Öğretmenler Platformu 'Birleşik Kıbrıs' işbirliğinde ve "Proodeftiki" İlkokulu Öğretmenleri Hareketi & "Proodeftiki" Lisesi Öğretmenler Hareketi**
Barış Gezisi

1. Seçenek – Tam Gün Gezi

10:30–13:00 *Lefkoşa'nın kuzeyinde Barış Gezisi, Lokmacı Geçiş Noktası'nda buluşma*

13:00–14:00 *Öğle yemeği ve H4C'de gezinin 2. bölümüne başlamadan önce eğlenceli aktiviteler*

14:00–16:00 *H4C'de başlayacak ve bitecek Lefkoşa'nın güneyinde Barış Gezisi*

2. Seçenek – Kısa Gezi

10:30–14:00 *Lefkoşa'nın kuzeyinde ve güneyinde Barış Gezisi, Lokmacı Geçiş Noktası'nda başlayacak ve H4C'de sonlanacak.*

POST RI Belgesel Gösterimleri

16:00-17:00 Barış Belgeselleri

13:00 – 15:00 **Sınırı Aşan Eller (HAD)**
Kadınların Sesi
Neşe Yaşın Bestesi
İmza Kampanyası

14:00-15:00 Sınırı Aşan Eller – *Sunum*

15:00 – 18:00 **Peace Players** Basketbol Turnuvası Çetinkaya Stadyumu'nda, Oyuncular için H4C'de parti

Canlı müzik @ H4C & Tiyatro Gösterisi

18:30 – 19:00 **İki Toplumlu Koro** *Canlı Gösteri*
19:15 – 20:30 **Emre Pehlivan** *Canlı Konser*
20:30 – 21:30 **Rooftop Tiyatrosu** Kayıp Hikayeleri
İnteraktif Tiyatro Gösterisi

PAZAR 8 MAYIS 2011

H4C Açık Gün

devamlı **AHDR** *Video Gösterimleri*
devamlı **Sanatçılar @ H4C** Sanatsal Girişimler
Antonis Antoniou, Melita Couta, Euripides Dikaios, Alana Kakoyiannis, Anita Bakshi

11:00 – 15:00 **ENGAGE** Barışa Sen de Katıl
ENGAGE - Küçük Hibe Programı katılımcıları tarafından üretilen çalışmalar, Sunum
Çocuklar için Aktivite
Davul Çemberi

11:00 – 18:00 **Kıbrıs Toplum Medya Merkezi (CCMC)**
CCMC'nin Hikayesi Nedir?
Medya Film Gösterimleri

14:00 – 18:30 **Youth For Exchange and Understanding (YEU) ve Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum Öğretmenler Platformu 'Birleşik Kıbrıs' işbirliği ile düzenlenen**
Lefkoşa'nın Birleşik Renkleri

14:00–18:00 *City Challenge, başlangıç ve bitiş H4C*

18:00–18:30 *Ödül Töreni*

16:00 – 17:30 **Kıbrıs Uluslararası Çocuk Filmleri Festivali (ICFFCY)** ICFFCY Gösterimleri
Çocuklar tarafından üretilen ICFFCY Film Gösterimleri

18:30 – 20:00 **Yunanistan'da Müslüman Çocukların Eğitim Programı** Toplama, Çıkarma Değil; Çarpma, Bölünme Değil
Belgesel Gösterimi ve Tartışma

Music @ H4C

18:30 – 21:30 **Parti** *DJ Parti Müziği*

PAZARTESİ 9 MAYIS 2011

TDAD Sempozyumu ve Film Gösterisi

devamlı **Sanatçılar @ H4C** Sanatsal Girişimler
Antonis Antoniou, Melita Couta, Euripides Dikaios, Alana Kakoyiannis, Anita Bakshi

09:00 – 15:00 * **TDAD Sempozyumu** *İnsan ve Toplum Gelişmesi: Sosyal İlişkilerin Rolü*

09:00 – 09:30 *Kayıt*

09:30 – 15:00 *Akademik Sunumlar*

18:30 – 19:00 **Oslo Edebiyat Evi, Oslo**
Oslo Edebiyat Evi'nin Tanıtımı: *H4C bu deneyimden neler öğrenebilir?*
Sunum

19:00 – 20:30 *Tarih, Kıbrıs ve H4C Belgeseli'nin Galası*
Stefanos Evripidou ve Stephen Nugent tarafından Film Gösterimi ve Tartışma

* 9 Mayıs Pazartesi yer alacak İnsan ve Sosyal Gelişim Akademik Sempozyumu'na yerler kısıtlı olduğundan **ön kayıt** yapılacaktır. Kaydınızı lütfen **h4c@ahdr.info** adresine mümkün olduğunca erken yaptırınız.

Daha fazla bilgi için:
www.ahdr.info
T-şörtünüzü sipariş etmeyi unutmayınız!
h4c@ahdr.info

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

ISBN: 978-9963-703-18-0
LEFKOŞA 2011